LIETUVA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 782) authorized by the Act of October6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, *A. S. Burleson*, Postmaster General.

Copy 2c

Metai Sav. XXVI Dien. II

CHICAGO, ILL., KETVERGAS, VASARIS (February) 6, 1919

No. 31

Svarsto Lygos Projektą.

Anglija stengiasi užbaigti Streikus.

Spartakai sumušti Bremene.

Norvegijos kabinetas rezignavo.

LYGOS PROJEKTAS SVARSTOMAS.

Paryžius, vasario 5 d.— Prezidentas Wilsonas pirmininkavo vakar vakare komisijoje susivienijimo tautų, kuri pakol užbaigė projektą sutvėrimui lygos, diskusavo kiekvieną skyrių atskirai.

Nors nėra autoritetiškų informacijų apie detalius projekto, išdalinimas atspausdintų plianų tarp atstovų atidengė svarbiausias ypatybes, kurias galima šiaip sugrupuoti:

Du svarbūs plianai likosi priduoti, kuriuos atstovai komisijos skaito, kad jie sulaiko savyje Amerikos pažiuras, nors abu plianai yra sudėtini, iš įvairių geriausių ypatybių—Amerikos, Anglijos, Francuzijos ir Italijos. Abu plianai yra apsvarstomi. Savo originališkoj formoj pirmas plianas abelnai yra skaitomas daugiaus demokratiškas ir tokiu budu geriaus priimamas mažoms tautoms, antras gi plianas nėra taip priimamas mažomis tautomis, kadangi jis prašalina juos iš pildomojo skyriaus proponuojamoj organizacijoj.

Pirmas plianas turi tris svarbiausias ypatybes:

1. Įstatymdaviškas skyrius, kuriame dideles ir mažos tautos yra lygiai atstovaujamos, kiekviena kaipo vienutė.

2. Pildomasis skyrius, susidedantis iš dviejų narių nuo kiekvienos didžiosios valstijos Suvienytų Valstijų, Anglijos, Francuzijos, Italijos ir Japonijos—ir devynių narių šrinktų iš mažųjų tautų. Tas sudaro išviso 19 narių pildomamjam skyriuje, iš kurių 10 atsovauja didžiasias valstijas ir 9 mažasias.

3. Arbitracija padavadijama nusprendimui tarptautiško ginčo.

Laike nesutikimo tarp dviejų tautų, kiekviena tauta paskiria arbitratorių ir šie du pasirenka sau trečią arbitratorių. Tris arbitratoriai taip išrinkti sudaro tribunaią išrišimui ginčo.

ANGLIJA STENGIASI UŽBAIGTI STREIKĄ.

Londonas, vasario 5 d.— Nėra jokio pagerinimo šiądien streiko situacijoj Londone. Visos "tubes" ir požeminės linijos, išskiriant Metropolitan, kurios viena linija operuoja, yra suparaližuotos. Viešbučių ir valgyklų streikas tęsiasi.

Šiądien bus nutarta ar elektros stočių darbininkai prisidės prie streiko, ar ne.

Daugiaus darbininkų sugrįžo darbon Glasgowe, tuo pačiu laiku buvimas lordo Pirrie, kontroliuotojo laivų statymo Belfaste, suteikia biskį vilties, kad bus prieita prie kokio nors susitaikymo su streikieriais. Kabinetas ir įvairūs valdžios departamentai sąryšyje su darbo nesmagumais yra labai aktyviški, jieškodami kokio nors budo susitaikymui.

Buvo keletas pasikalbėjimų ir konferencijų su atstovais streiko judėjimo ir unijų. Viena svarbi pasekmė tų pasikalbėjimų yra pripažinimas valdžios geležinkelio klerkų organizacijos. Didelė baimė yra išreiškiama, kad tramvajų (gatvekarių) patarnavimas užsidarys ketverge.

Plianai suformuoti miesto gvardiją palaikymui ir apgynimui visuomeniško patarnavimo likosi priduoti valdininkams, sulyg laikraščio Mail, kuris praneša, kad panašus plianas buvo pasekmingai vartojamas Šveicarijoj, Hollandijoj ir Australijoj.

Laikraščiai praneša, kad, jeigu veikimas streikierių priims tokį kursą, piliečiai bus prašomi suformuti gvardiją palaikymui transporto, šviesos ir maisto reikmenų patarnavimą ir taipgi apsaugoti elektros stotis, malunus ir svarbesnias dirbtuvės.

Abelnai valdžia nutarė palaikyti savo politiką nesimaišyti į streikus, kurie nėra autorizuoti amatų unijų, bet tuom pačiu laiku pavartoti savo įtekmę prikalbinti neužganėdintus darbininkus pamatyti išmtingą veikimą per savo oficiališkus amato atstovus. Dėl pavyzdžio, laike konferencijos darbo ministerijoj tarp valdžios atstovų ir deputacijos elektros unijos, deputacija likosi užtikrinta, kad, jeigu vidutiniški reikalavimai butų buvę padaryti per oficiališkus šaltinius "trade unijos," jie aplaikytų sanjaučiamą apsvarstymą nuo valdžios, bet likosi persergėti, kad, jeigu darbininkai tęs savo dabartinį kursą, tuomi įstumdami draugystę serioziškan nesmaguman, valdžia pavartos drastiškus žingsnius, kad apsaugoti civilius gyventojus ir perkybos įstaigas.

Vadai dabartinių streikų skaito valdžios pažiurą neužganėdinančia ir daug mitingų buvo laikyta Londone vakar vakare su tikslu gauti didesnį bendrumą veikime.

BREMENAS PAIMTAS.

Kopenhagenas vasario 5. Valdžios kareiviai paėmė Bremene miesto salę ir daugumą valdžios įstaigų. Spartakai traukiasi atgal. Daug ypatų likosi užmušta laike bombardavimo miesto valdžios kareiviais.

NORVEGIJOS KABINETAS REZIGNAVO.

Christiania, vasario 5 d. Norvegijos kabinetas rezignavo ir karalius priėmė rezignaciją. Kabinetas buvo vadovaujamas Gunnar Knudsen, nepasisekimas, kurio palaikyti partijos kontrolę parlamente yra paduodama kaipo priežastis rezignacijos

Manoma, kad Norvegijos ministeris Washingtone, H. H. Bryan, gali buti, kad bus paskirtas užrubežinių reikalų ministeriu naujame kabinete.

MAISTAS SIUNČIAMAS RUMUNIJAI.

Paryžius, vasario 5 d. — Amerikos maisto adminstracija išleido pranešimą apie šelpimą maistu Rumunijos ir kitų šalių. Pranešimas skamba:

"Amerikos laivas Western Plains pribuvo Rumunijos portan su 7,000 tonų Amerikos miltų dėl Rumunijos žmonių, kurie nukentėjo iš priežasties mažo derliaus. Nežiurint mažo derliaus, vokiečiai užgriebė didelę dalį grudų. Šimtas tukstančių tonų šių grudų likosi atrasta baržuose upėje Danube, kada talkininkai įžėngė Rumunijon ir likosi sugrąžinta savininkams.

Sulyg prižadų, padarytų Čecho-Slovakų valdžiai, Suvienytų Valstijų pagelbos administracija pristatė jiems 5,000 tonų miltų Triestan, kurie yra transportuojami Čecho-Slovakų traukiniais Pragon.

Taipgi likosi priduota Čecho-Slovakams Trieste 6,000 tonų kiaulienos ir 10,000 tonų miltų.

Daugiaus bus jiems pasiųsta ton vieton taip greit, kaip transportacija bus užtikrinta. Kėblumas transportacijos galima paženklinti faktu, kad visi traukiniai iš Triesto Bohemijon turi pereiti per Jugo-Slavų ir Austrų teritorijas ir buvo reikalinga padaryti susitaikymą su kitais žmonėmis, kad užtikrinti saugų pervežimą.

Kadangi tos teritorijos pačios labai mažai maisto turi ir labai mažai turi pastovios valdžios, Amerikos kareiviai tikimasi lydės traukinius kaipo gvardiją.

Augščiausia Taryba provijanto ir pagelbos sutvėrė visų talkininkų komisiją, susidedančią po vieną atsotvą iš Amerikos, Anglijos, Francuzijos ir Italijos valdžių, kontroliuoti transportaciją ir išdalinimą maisto, nuo Triesto. Geležinkelių komunikacija į svarbesnias vietas Čecho-Slovakų taipgi į Jugo-Slavų teritoriją bus iš šios vietos kontroliuojama.

Capt. Thomas C. Gregory iš San Francisco yra Amerikos atstovas ir narys visų talkininkų komisijos.. Jis yra lydimas leitenanto W. B. Causey iš Chicagos; Maj. George E. Burke, Maj. Harold B. Ferguson, Lt. Emery Pottle, Lt. Theo. B. Marker, Serg. O. H. Cash, korp. P. B. Benis ir prof. Lincoln Hutchison, Kalifornijos universiteto, kuris atstovaus pagelbos administraciją Pragoje."

BOMBARDUOJA BREMENĄ.

Kopenhagenas, vasario 5. Žinios iš Berlino praneša, kad svarbus portas Bremenas yra bombarduojamas artilerija valdžios kareiviais.

Spartakai ir jų pasekėjai yra užsibarikadavę mieste. Daug ypatų likosi užmušta kanuoliniais šuviais. Sustiprinimui valdžios kareivių yra siunčiami iš Gotha ir Eisenacha.

ORAS

Chicagoje ir apielinkėje: Ukanota ketverge, nepastovų pėtnyčioje, temperatura be permainos. Vidutiniški vėjai šiaurių pusės.

Mama, kur lopeta.

Vaikiukas prašo lopetos pas mamą. Mama mano, ką vaikas darys su ją, kaip parodyta paveikslėlyj iš kairės, bet vaikas mano padaryti taip kaip parodyta paveikslėlyj iš dešinės.

Kun. Skrypka kaltina Vyčius

Vargonininkas Aleksandravičius — žymus Vytis — buvęs svarbiausia priežastimi.

Kunigas išima varantus.

Detroit, Mich.— Milžiniškas skandalas, užsibaigusis pereitą nedėldienį nuplėšimu nuo Lietuvių parapijos klebono, kun. K. Skrypkos, kapos ir išmetimu jo iš bažnyčios, buvo esą surengtas Vyčių draugijos, jeigu tikėti paties kun. Skrypkos pasakojimui.

Anot kunigo Skrypkos už reiškimo Detroito laikraščių reporteriams, o taipgi ir miesto policijai, visas nemalonus "trubelis," atsitikusis pereitą nedėldienį lietuvių bažnyčioj yra pasekmė "bolševikiškų" tendencijų ir propagandos, kurią platino nekurie jo parapijos nariai, o ypatingai daugelis narių Vyčių organizacijos, kuri yra vadinama "bažnytine draugija."

Kunigą Sumušė Vyčiai.

Kunigas K. Skrypka išėmė tris "varantus" "už užpuolimą ir sumušimą" priešai sekančius vyrus: G. Simanavičius, gyvena prie 121 Delmar ave.; Frank Gustaitis, gyvenantis prie 223 Cardoni Ave.; ir Kostantas Grigalskis, gyvena prie 47 Hindle ave.

Visos šitos ypatos, kurias kun. Skrypka kaltina už užpuolimą ant jo ir sumušimą, esą Vyčiai.

Kun. Skrypka, anot pranešimo vietinio anglų laikraščio, štai kaip apie tai papasakojo Policijos Teisėjui Stein

"Šitie Vyčių nariai [members of the Knights of Lithuania], kurie yra jaunesniais parapijos vyrais, darydavo man pusėtinos bėdos laike pastarųjų trijų metų. Jie pradėjo savo "gvoltą" nedėldienyj, sausio 26 dieną, kuomet aš atstačiau buvusį vargonininką, o jo vieton pastačiau naują".

Mergina, kuri pereitą nedėldienį nutraukė kunigui kapą bažnyčioj padarė jam bjaurios ryšies užmėtinėjimų ir tuomi davė pradžią visoms riaušėms bažnyčioje, vadinasi Damicelė Mockaičiutė (ar Maskaičiutė) ir gyvena netoli bažnyčios, prie Russell gatvės.

Vietinio laikraščio **Free Press** reporteriui ji papasakojo sekančiai:

"Trįs mėnesiai atgal,—sako ji,—ji stojo prieš parapijos komitetą ir tuo laiku padarė labai sunkius apkaltinimus prieš kun. Skrypką. Pereitą nedėldienį ji vėl apkaltino ji viešai bažnyčioje tik todėl, kad jis esą neišlaikė savo prižadų sulyg jos.

Anot to paties laikraščio reporterio kun. Skrypka apie tą atsitikimą papasakojęs sekančiai:

"Vyčiai esą, įdukę už prašalinimą vargonininko Aleksandravičaus [jis yra žymus muzikas ir vienas iš vadų Vyčių organizacijoj], susirinko pereitą nedėldienį bažnyčioj, arti durių, ir kuomet kunigas, eidamas viduriu bažnyčios, prisiartino prie jų, tai keturi vyrai pakilo, sugriebė jį, nuplėšė nuo jo bažnytinius aprėdalus ir liepė jam eiti lauk iš bažnyčios.

Toliaus kun. Skrypka pasakojo esą reporteriui, kad jis atsisakė tai padaryti, ir tuomet visa minia, apie 50 jų, pradėjo spiestis aplink jį, išstumė jį per didžiąsias bažnyčios duris ir numetė jį trepais apačion.

D. Mockaičiutė

Kun. K. Skrypka

Vargonininko Istorija.

Kun. Skrypka dar papasakojo, kad sausio 26 d., viena sąvaitė anksčiaus, t.y. tą nedėldienį, kuomet vieton prašalinto Aleksandravičiaus, tapo pastatytas naujas vargonininkas, senasai vargonininkas su savo draugais buvo "šturmavęs" vargonus, kur naujasai vargonininkas buvo užsirakinęs; kad esą jie išlaužė duris ir taip įgąsdino esą naują vargonininką, kad tasai nušo-

ko nuo vargonų į bažnyčią ir, tai darydamas, net susižeidė truputį.

Kun. Skrypka apie atsitikimą su mergina nieko nesako, bet visą bėdą matomai verčia ant Vyčių, kuriuos jis vadina savo rūšies anarchistais. Jis primena, kad Vyčiai ir Clevelande sausio 26d. esą užpuolė vietinį lietuvių klebona, kun. Halaburdą, ir išmetė jį iš jo frontinių durių.

A. Aleksis, arba Aleksandravičius, buvusis Detroite vargonininku, prieš kurį kun. Skrypka daro užmetinėjimus, pasakė reporteriui, kad kun. Skrypkos pasakojimas esąs absurdas. Jis pri sipažino, kad jis buvo nedėlioj išryto bažnyčioj klausyti mišių, bet kad jis neturėjo jokio blogo noro prieš kunigą už tai, kad jis jį prašalino. Jis pasakojo reporteriui, kad jis girdėjo, kaip mergina kaltino kunigą ir pasakė, kad esą kun. Skrypka mėgino išmesti ją iš bažnyčios.

D. Mockaičiutė, kuomet ją aplankė reporteris, parodė jam savo apdraskytas rankas, ką, anot jos, padarė jai kunigas pereitą nedėldienį bažnyčioje.

Detroito diecezijos vyskupas Michael J. Gallagher, sakoma, paliepęs padaryti nuodugninį ištyrimą visų apkaltinimų, daromų kun. K. Skrypkai ir tuomet išduos savo nuosprendį.

Politiškos žinios.

VALDŽIA PRISAKO UŽPULTI.

Berlin, via London, vasario 5 d. Dvidešimts ypatų likosi užmušta laike nakties smarkiame mušyje Bremen, kada valdžios kareiviai bandė šturmu paimti Spartakų avanpostus.

Bremeno mušis prasidėjo, kada 1,000 valdžios kareivių artinosi prie miesto. Kulkasvaidžiai ir artilerija buvo vartojama laike mušio, kuris vėliaus išsiplatino ir siautė trijose miesto pusėse.

Ypatingai smarkus mušis siautė pietinėje pusėje Bremeno.

Kabinetas, sėdėdamas Weimare, nutarė, kad toli mesnės derybos su spartakais Bremeno yra bergždžios ir prisakė užpulti ant niesto.

BETVARKES AUSTRIJOJ.

Londonas, vasario 5 d.— Žinios iš Linzo, persiųstos iš Viennos korespondentu Exchange Telegraph praneša kad penki tukstančiai ypatų apielinkėse Linz, sostinės augštesnės Austrijos, plėšia maišto sankrovas ir atlieka kitokias vagystes. Žmonės, pranešimas sako, iš alkio da rosi pasiutusiais. Iki šiam laikui dar nepasisekė įvesti tvarką.

500,000 BEDARBIŲ.

Washingtonas, vasario 5 d. — Ragindamas atstovų buto komitetą, kad jis kuogreičiausiai perleistų ateivystės bilių, sulyg kurio ateivystė į Suvienytas Valstijas yra sustabdoma ant keturių metų, Frank Morrison sekretorius Amerikos Darbo Federacijos, pasakė šiądien, kad 500,000 vyrų Suvienyto se Valstijose dabartiniame laike randasi be darbo.

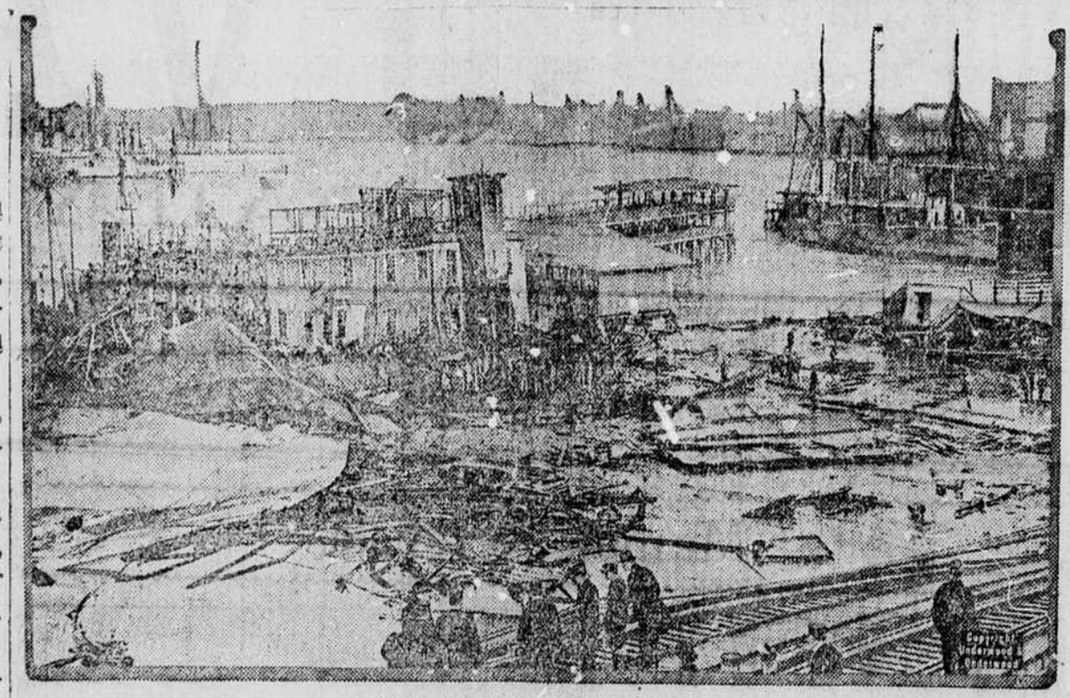

ČIA ŽUVO 15 ŽMONIŲ.
Bostone nesenai sprog milžiniškas bubilas, galintis įtalpinti vieną milijoną galionų sirupo, prie ko žuvo 15 žmonių. Paveikslėlis parodo nelaimės vietą.

PAVELINO APLEISTI RUSIJĄ.

Paryžius, vasario 5 d. — M. Čičerin, užrubežinių reikalų Rusijos sovietų valdžios ištraukė savo opoziciją prieš deportaciją iš Rusijos Eduardo Odiero, Šveicarijos ministerio ir jo štabo. Telegrama apie tą dalyką ką tik likosi aplaikyta nuo bolševikų valdžios, sulyg Marcel Hutin laikraštyje Echo de Paris.

Bolševikai nusiskundė, kad Šveicarijos valdžia laiko kalėjime trisdešimts rusų agitatorių ir padarė grumojimą prieš Šveicarijos piliečius Rusijoj, jeigu Šveicarija nepaliuosuos belaisvių ir nepripažins atstovo Rusijos sovietų Šveicarijoj. Iš viršmnięto atrodo, kad pertraukimas atsinešimų yra užbaigtas.

VIENIJA BOLŠEVIKUS PRIEŠ TALKININKUS.

Stockholmas, vasario 5d. — Graudinimas premiero Lenino, adresuoto į visus bolševikiškus komitetus Vokietijoj, Austrijoj, Lenkijoj, Finliandijoj ir Baltiko provincijose, sušaukti komunistų konferenciją, kuri užtemdys taikos konferenciją Paryžiuje ir socialistų konferenciją Berne, yra atspausdintas Petrogrado laikraštyje. Leninas užreiškia, kad vien tik bolševikai turės teisę paimti iniciatyvą šaukiamoj konferencijoj.

VADAS KINŲ BOLŠEVIKŲ UŽMUŠTAS.

Stockholmas, Vasario 5d. — Žinios iš Petrogrado praneša kad Dianyo Richoman, vadas Kiniečių bolševikiškos propagandos tolimuose rytuose ir prezidentas Kinų skyriaus komunistų partijos, likosi nužudytas per nežinomą. Jis likosi nušautas, kada jis pradėjo sakyti prakalbą. Richoman buvo diktatorium Kiniečių gyvenančių Rusijoj.

NEPALIUOSUOS SINN FEINERIŲ.

Londonas, vasario 5 d.— Pranešimai iš įvairių šaltinių nurodė, kad nariai Sinn Feinerių, kurie buvo internuoti Anglijoj, buvo paliuosuoti. Bet šios dienos pranešimas, išleistas iš Airijos sekretoriaus kontoros prane šė, kad Sinn Feinerių belaisviai nebus paliuosuoti "prie dabartinių aplinkybių."

REIKALAUJA BOLŠEVIKŲ APLEISTI ŠALĮ.

Washingtonas, vasario 5. Devyni nariai bolševikų štabo Kopenhagene, vadovaujant Suritzu, buvo tikėtasi, kad jie apleis Daniją šiądien, sulyg patarimo policijos viršininko, kad jie butų išsiųsti iš šalies, sulyg pranešimų aplaikytų valstijinia me departamente. Daug kitų bolševikų pasilieka Kopenhagene.

YANKIAI SUMUŠE BOLŠEVIKUS.

Archangelskas, vasario 5 d. — Smarkiame mušyje utarninke, Amerikos kareiviai sumušė bolševikus ir jie betvarkėje pasitraukė iš kai mo Vistavka, ant Vaga upės Bolševikai aplaikė didelius nuostolius.

Amerikos nuostoliai buvo penki užmušta ir keletas sužeista.

Daug bolševikų likosi paimta nelaisvėn.

AUGŠČIAUSIAS ANT ŽEMES KALNAS.

1856 metuose angliškos valdžios matematikas Waugh surado Himalajų kalnų viršunę, kurios augštis, sulyg trigonometriško išmatavimo turi 5,870 metrų. Viršunę tą praminta vardu pirma bu vusio Indijose valdžios mati ninko Mount Everest. Praslinkus vieniems metams tuos kraštus atlankė vokietis tyrinėtojas Hermann Schllagintweil ir rado vieną Himalajų viršunų. Nepaulio teritorijoj patėmytą viršunę palaikė už Everesto kalną, bet čiabuviai tą viršunę vadino Gaurisaukai. Nuo to laiko augščiausia ant žemės kalnų virsunę vadina tai Everest, tai Gaurisaukas, bet tai buvo klaida, nes tarp Everesto ir Gaurisaukas viršunių nieko bendro nėra, yra tai dvi visai skirtingos Himalajų viršunės ir augštis jų ne vienodas, bet didokai skiriasi.

Paskui persitikrino, kad nuo tos vietos, kur buvo Schlagintwereil, visai Everesto matyti negalėjo, nes tą viršunę visiškai dengia Gaurisaukas taipgi jo patėmyta viršunė Gaurisaukas nebuvo Everest, bet visai kita ir matavimas pertikrino, kad Gaurisaukas yra ant 1700 metrų žemesnė už Everestą. Taigi tarp tų kalnų viršunių augščio yra didelis skirtumas. Dabar jau galutina žinoma, kad augščiausia ant žemės kalno viršunė yra Everest, Himalajų kalnuose, turinti 8840 metrų.

"Lietuvos" Kalendorius

Šį metą dienraštis "Lietuva" išleidžia Sieninį Kalendorių, kuris, kaip ir pirmiaus buvo, yra pritaikytas kasdieniniam gyvenimui. Apart paprastų mėnesinių dienų šis kalendorius pažymi Amerikoniškas šventes, paduoda Lietuvos svar bias istoriškas datas ir katalikiškas šventes.

Kas užsirašys dienrastį "Lietuva" nemažiaus, kaip ant 3 mėnesių ir jau pirmiau užsirašiusiems, prisiųsime šitą kalendorių Dykai.

Dėl brangumo popierio ir paties darbo, šių kalendorių spausdinsime apri buotą skaitlių, todėl jų ant ilgo neužteksime. Užsirašykite "LIETUVĄ".

Užsisakykami "Lietuvą", adresuokite taip;

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St., CHICAGO, ILL.

Dienraščio "LIETUVA" KAINOS

CHICAGOJE	Metams	$6.00
„	Pusei metų	3.50
In Kitus Suv. Valstijų Miestus		
Metams	- -	$6.00
Pusei Metų	- -	3.00
In Kanadą	Metams	7.00
In Kitas Šalis	Metams	8.00

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

Sitą kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

"LIETUVA" 3253 So. Morgan St., Chciago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siunčiu Tamistoms $ . . .. ir prašau siuntinėti dienraštį "Lietuvą" per ..... met. (ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas ..... Pravardė .....

Stubos numeris ..... Gatvė ..... (arba box)

Miestas ..... Valstija .....

Žemės Ukis ir Kreditas.

Turbut jau nebegrįžs tie laikai, kuomet žemės ukis buvo palyginimai nepainiu ir, savo keliu, užtektinai pelningu užsiėmimu; kuomet atskiras ukininkas buvo beveik visai savarankiu, nuo kitų ukių nepriklausomu, nes savo ukyje gamino beveik visa, kas reikalinga buvo jo reikalams beveik patenkinti. Ir jeigu koksai žemdirbys leisdavosi i maino, pirkimo-pardavimo, santykius su kitais žemės ar kitokios ryšies ukiais, tai tik retkarčiais, kad įsigijus kokių nors nepaprastu, sveetur pagamintų ar ginklų, medžioklės ir darbo įrankių, ar dailių jau papuošalų, rubų, gėralų ir kt. žodžiu, iš kitų ukių maino keliu įgijama buvo tik tokių daiktų, kurie skiriami buvo tenkinti antros eilės žmogaus reikalams.

Toks dalykų stovis Vakarų Europos žemės ukyje, ypač smulkesniame, — valstiečių ukyje, buvo paprastu apsireiskimu dar praėjusiojo šimtmečio pradžioj, Lietuvoje-gi beveik dar visą praėjusį šimtmetį.

Žemės ukis iškėlė aikšten visą žmogaus konservatingumą, prisirišimą prie vieną kartą jau nustatytų ukininkavimo ir šiaip jau žmogaus gyvenimo sutvarkymo budų ir pamatų ir visokių permainų, naujumų bijojimą. Kas nematė Vilniaus apylinkėse žemės dirbimo įrankių konstrukcijos, kuri gal geroka senesnė už patį Vilnių ir jo garsųjį Gedimino kalną.

Bet matyt žmogaus veikimas ir žemės ukio srityje dar iki ne senai toks vienodas, naujumams nepasiduodantis, negalėjo sudaryti visuotinojo xystimos išimties, kurį senovės graikų filozofas-galvočius išreiškė trumpais žodžiais: viskas mainosi ir keičiasi, nieks neštovi vietoje.

Ir ištikrųjų. Vietoj mažų, dabartiniu mastu, viduramžio vakarų Europos nykštukų-miestų, tespietusių savyje amatus ir pirklybą dažniausiai tik su aplinkiniais žemės ukininkais, —dabar žėri, verda miestai milžinai, šiolaikinės kulturos, civilizacijos ir milžiniškai išbujojusios pramonės bei prekybos centrai. Dabartinieji miestai, skaitantie šimtais tukstančių ir milionais gyventojų, tampriausiais įvairaus susisiekimo (geležkeliai, telefonai, telegraas, pačtas ir kt.f) ryšiais yra su vienas kitu ir su visu civilizuotuoju pasauliu susirišę. Ir kiekvienas ukis, — ar tai žemės, ar pramonės, ar prekybos — tampriai yra susirišęs maino keliais su visais kitais ukiais ir tuo budu su visu pasauliu. Vieno kurio nors krašto javų geresnis derlius, patobulintas tų ar kitų vartojimo dalykų gaminimas turi didelę įtaką į kito krašto, gal kitame pasaulio gale esančiąją, produktų kainą. Tokio atskirių ukių savarankumo, kuriame butų gaminama beveik visa, ko reikia žmogaus reikalų patenkinimui, kaip tai buvo naturalio ukio tarpulaikyje, musų laikuose, kuomet viešpatauja mainas — nebėra. Kiekvienas ukis gamina tuos ar kitus produktus ne tik savo vartojimui, kiek mainui.

Pramonės ir prekybos ukiai šiose naujose pagamos sąlygose iškarto pasijuto kuopuikiausiai bėsą. Ne taip lengvai prie maino sąlygų galėjo prisitaikinti žemės ukis. Nors mokslo išradimai ir technikos išsiplėtojimas vienodai turėjo stumti pirmyn taip pramonės, kaip ir žemės ukį, tačiau praėjusiojo šimtmečio Vidurio Europos ekonominė historija rodo visai ką kita. Pramonė nuostabiu greitumu žengė pirmyn vis prie naujų ir naujų laimėjimų, tuo tarpu kai žemės ukis pasijuto negalįs taip greitai žengti pirmyn. O kuomet praėjusiam šimtmečiui įpusėjus Europos rinkose pasirodė iš Naujojo Pasaulio — Amerikos atvežtieji javai, kurių kaina buvo gerokai žemesnė už Europos javų kainą — Senojo Pasaulio — Europos žemės ukis pasijuto begyvenąs sunkiausiąjį krizį.

Kame-gi dalykas? Nejaugi žemės ukis Europoje negali prisitaikinti kaip tinkamas prie maino sąlygų ir ne tik šiaip taip reikšti savo gyvybę, bet parodyti pramonei, ką jis gali?

Ne, taip nėra. Mainas išstatė kaip pramonės ir prekybos, taip ir žemės ukiui naują gyvavimo sąlygą. Kad ir kažin koks ukis butų, jei jis nori tinkamai gyvuoti ir tinkamą pelną turėti — privalo likti komercijiniu ukiu. Tai reiškia, kad kiekvienos ryšies atskiras ukis privalo kaip galima geriau prisitaikinti prie rinkos, bet viso krašto ir net prie pasaulinės rinkos. Šiais laikais krašto ir pasaulio rinka labai tvirtu balsu diktuoja kiekvienam gaminimo ukiui, ką jis turi gaminti, kokios ryšės ir kiek. Laimingas tas ukis kurs pilniau gali prie tų rinkos reikalavimų prisitaikinti, — tuomet jis auga, bujoja ir yra pelningas. Ir priešingai, senoviškai vedamas ukis kaip kad tėvai ar protėvai vedė, maino sąlygos pramonės, prekybos ir žemės ukiui davė naują uždavinį— *komercijalizacijos* uždavinį.

Bet įvairios ryšies ukiai — pramonės, prekybos ir žemės — ėmėsi šitą uždavinį atlikti su įvairiomis pajiegomis ir lešomis.

Pramonė ir prekyba taip puikiai ikišiol besiplėtojusios, taip gerai prie maino sąlygų prisitaikiusios, sugebėjo savo reikalui sutraukti kruvon, susiorganizuoti ir sunaudoti milžiniškus kapitalus. Tam reikalui buvo sutverta milžiniška kredito sistema, kuri šiek tiek žinomų pramoninkų ir pirklių ukio reikalams gali suteikti beveik beribes kredito lėšas, be kurių dabartinioji pramonė ir prekyba gyventi visai negalėtų.

Bet toj kredito sistema taip susidarė, kad jos svarbiausiu uždaviniu buvo remti ir stumti pirmyn ypač pramonė ir prekyba; toji kredito sistema sutraukė kruvon ir sutvarkė ne tik pramonės ir šiaip jau liuosesnius kapitalus, kad teikus juos daugiausiai pramonės bei prekybos reikalams, bet atitraukė kapitalus ir nuo žemės ukio. Didelis apyvartos kapitalas davė galimybės taip nuostabiai išsivystyti pramonei ir prekybai.

Žemės ukis negalėjo koja į koją žengti vystymosi keliu drauge su pramone ir turėjo gerokai atsilikti, nes stigo jam "kraujo", apyvartos kapitalo-kredito. Visi aktai liudija tai, o ypačiai žodžiai, pasakyti vieno žemdirbybės ministerio Belgų senate, kuomet žemės ukio krizis, praėjusiojo šimtmečio antroje dalyje, skaudžiai palietė ir Belgiją.

II

Žemės ukis, sakė tasai ministeris, keičiasi ir turi keistis. Tai yra butina jo gyvatos sąlyga. Jis stovi dabar prieš sąlygas, kurios visai nepanašios į pirmiau buvusias ir kovoje su šiomis naujomis sąlygomis žemės ukis tik tuomet laimės, kai apsišarvuos sulig nurodymų naujausiųjų mokslo žinių. Šiuo metu mes reikalingi esame kurkas daugiau dirbtinių trąšų turėti, negu kadaise. Mums reikalingos yra mašinos ir daug kitų dalykų, kurie musų tėvams ne nesisapnavo. Visi šitie nauji prietaisai užtikrina geresnį derlių. Bet iš kitos pusės jie reikalauja ir didesnio apyvartos kapitalo.

Šitie Belgų ministerio žodžiai, rodos prie nieko taip gerai nepritaikomi, kaip prie Lietuvos žemės ukio. Norint musų žemės ukis pakelti, tai yra padaryti jis tokiu, kokiu jis buti privalo, reikia pastatyti jis į tokias sąlygas, kokiose yra pramonė ir prekyba; reikia suteikti žemės ukiui reikiamojo jam kredito — apyvartos kapitalo. Jeigu kur nors liuosesnieji kapitalai su pagalba tam tikrai sudarytos kredito sistemos ypač buvo atitraukiami nuo žemės ukio, tai kaip tik Rusijoje, na, žinoma, ir Lietuvoj. Užtenka prisiminus vien Rusijos valstybės taupomąsias kasas Lietuvoj, kurios tiek milionų yra išpumpavusios iš Lietuvos gyventojų, didžioj savo daugumoj žemdirbių, ir nukreipusios visus šituos žemės ukio kapitalus valstybės, pramonės ir prekybos reikalams. Visą laiką buvo smarkiausiai nusižengiama prieš tą, dabar jau beveik visur pripažintąją finansinės politikos taisyklę, kad liaudies liuosieji kapitalai privalo eiti liaudies gaminimo reikalams, o ne didžiosios pramonės ar prekybos reikalui, kurios privalo pasijieškoti kapitalų plačiosiose autinėse ir pasaulinėse pinigų rinkose.

Žemės ukyje aiškiai matomi yra dvėjopo tipo ukio vienatai: stambusis žemės ukis ir smulkusis. Jeigu pirmasai dažniau randa tinkamesnių sau kredito šaltinių, tai antrasai — smulkusis ukis — sau prieinamo, tikro ir pelningo kredito netu rėjo iki senai dar beveik visoje vakarų Europoj, o Lietuvoj ir lyg šiolei dar neturi.

Tiesa, smulkus žemės ukininkas dažnai naudojasi kreditu iš pirklių. Bet šitoksai kreditas yra visai netikusiu, nes yra brangiausiu išvisų esamųjų kredito ryšių. Tik reikia apskaitliuoti, kiek toksai pirklių kreditas atsieina žemės ukininkui, kiek tas ukininkas permoka už perkamas iš jo prekes, kurias, įsiskolinęs, gauna paprastai jau menkos vertės—ir paaiškės, kad visai tai sudaro žymią ukininko nuo pirklio prigulmingumą, kurs kredito sąlygoms tarp žemės ukininko ir pirklio susidarius butinai atsiranda.

Žemės ukininkas labai dažnai randa kredito ir pas palukininkus. Ir šitą, pragaištingiausia žemės ukiui kredito ryšimi žemės ukininkas dažnai ir labai dažnai priverstas yra naudoties. Bet kas nežino, kad palukininko paskolintieji augštu nuošimčiu žemės ukiui pinigai pastarajam yra tikri nuodai, nes jo ne tik nepagerina, bet priešingai iščiulpia iš jo paskutiniuosius gyvybės syvus.

Retkarčais sutinka suteikti žemės ukininkams kredito ir bankieriai. Bet šitos ryšies kreditas žemės uk. sunkiai yra prieinamu, duodamu besiremiant dažniausiai gero ukininko reputacija ir užstatant tą ar kitą ukininko mantos dalį, ar tai atiduodant lauke tebenokstančius javus; šitoksai kreditas dažniausiai yr tam, kad ukininkui lengviau butų išsiristi iš sunkiai susidėjusių aplinkybių, o ne tam, kad padėjus žemės ukininkui pradėti kokį nors naują pelningą darbą. Šito kredito ryšis pasižymi dažniausiai susimylėjimo atspalviu, o ant pasiskolinusiojo meta kaž-kokį nepageistiną šešėlį. Dažniausiai tokio kredito šaukiamasi, kuomet jau esti "povisam", pervėlu ir tasai kreditas nieko ypatingai pagelbėti nebegali. Tai yra taip vadinamasai neteisėtasai "suvartojimui skirtas" kreditas. Francuzų ekonomista Lema-Bolje sako, kad tai yra kreditas tam, kad apmokėjus jau padarytas išlaidas: reiškia toks, kurs kokio nors pelno atnešti jau nebegali. Kitokio visai budo yra teisėtas arba gaminimo tikslams, kurs išmintingai suvartotas turi pelną duoti.

Bet reikia vieną kartą visam laikui išsiaiškinti, kadėl paprasti bankai negali žemės ukiui duot to, ko tam reikia.

Yra labai svarbių priežaščių. Žemės ukyje gaminimo procesas eina kur-kas lėčiau, negu pramonės ar prekybos ukyje ir todėl pinigai įdėtieji žemės ukin neša pelną taip pat lėčiau. Jeigu pramoninkas ar pirklys krediuojasi banke dažniausiai vienam, dviem trims daugiausia šešiems mėnesiams, tai žemės ukininkas priverstas dažnai yra krediuotis ir visiems metams. O prie tokio ilgo kreditavimo dabartinieji trumpalaiko kredito komercijiniai bankai yra nepritaikinti. Beto, žemės ukio sąstate yra vienas nors labai svarbus, bet labai ir neaiškus ir nepastovus faktorius — pati gamta. Svarbiausia gi, kad laidojimo, garantijos žvilgsniu žemės ukininkas yra visai kitame padėjime, negu pramonininkas ar pirklys. Negalima sakyti, kad žemės ukininkas šiuo žvilgsniu "neištikimas." Ne, jis visada sąžiningai moką savo skolas, nors kartais sumokėjimu gali gerokai ir pasivėluoti. Juk žmogus nėra dar pilnu gamtos viešpačiu; o žemės ukininkui kaip tik juk priseina labai daug reikalo su gamta. Šitoji gali pasielgti ir ne taip, kaip ukininko buvo numatyta. Taigi, va dėlei šitokių pasivėlinimų, o lygiai ir delei to, kad žemės ukininko vardas platesnėje pinigų rinkoje nėra žinomas, kaip pavyzdžiui kokio nors pirklio vardas, žemės ukininko parašas ant vekselio ar kokio kito finansinio instrumento neturi pinigų rinkoje rinkos kainos.

Taigi žemės ukio kreditas yra tokios ryšies, kurs komercijinių bankų laikomas nepatogiu ir nepelningu, nes prisieina skolinti sulyginamai perilgam laikui. Tas laikas perdidelis, kad galima butų daryti trumpalaikias paskolas, o ilgalaikiui kapitalo talpinimui yra pertrumpas. Juk bankas pinigus skolina ne labdarybės delei, bet delei pelno. Paskolų sąlygos turi atatikti bankų interesams; kitaip bankas ir gyvuoti negalėtų. Jokio ypatingo nenoro skolinti pinigų žemės ukio reikalams komercijiniai bankai neturi, ką parodo vis daugyn beatsirandančių bankų, kurie mėgina tiekti kredito ir žemės ukiui.

Todėl žemės ukis, ypač smulkusis, ir reikalingas yra ypatingos bankų ryšies. Tokiais bankais yra — Kooperativiniai bankai arba kredito draugijos ir bendrovės, sudarytos kooperacijos pamatais. Jos tai ir sugeba rasti daugiau, negu reikia, žemdirbiuose laidojimo,— garantijos. Esant pastarajai susiranda tiek kapitalo ir tokiomis sąlygomis, kiek ir kokiomis reikia žemės ukio apyvartos reikalui.

Kooperacijos bankai visoj beveik Vakarų Europoj ir net kai-kur už jos ribų padėjo smulkiajam žemės ukiui prisitaikinti prie maino sąlygų ir išeiti iš krizio. Šitie bankai pastumė žemės ukį ir tebestumia tobulumo ir pelningumo keliu. Visur kredito kooperacija yra padariusi daugybę stebuklų.

Kaip tie kooperativiniai bankai arba kooperativinio kredito draugijos bei kasos atsirado, kame jų esmė ir veikimas, atsiektieji rezultatai ir nauda,— visa tai bus gvildenama jau kituose straipsniuose.

Vyt. Petrulis.
("Liet. Atst.")

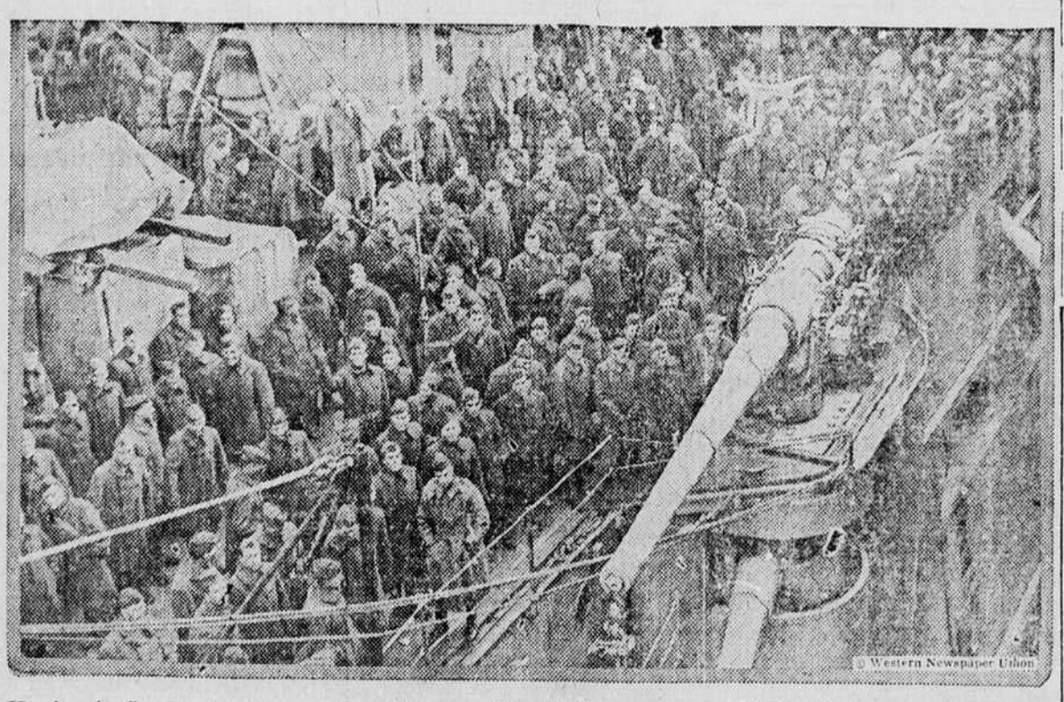

Kruizeris St. Louis pirmą syk grįždamas šion šalin atvežė atgal 346 lauko artileriją 95 divizijas.

LIETUVIŠKOS NOTOS

Naujos dainos ant 4 balsų. Išsimokinimas notų 8 lekcijos be mokytojo, visiems instrumentams ir dainavimui. Knyga $1.50, parduodu už $1.00. Reikalauju Agentų. Daudu didelį nuošimtį.

G. A. BARONAS
BOX 774 McKEES ROCKS, PA.

Dienraštį "Lietuvą" Užsirašykite pas A. SIRATAVIČIŲ.

Musų agentas p. Antanas Siratavičius likosi sužeistas Rugpiučio 17 d. 1918 anglių kasyklose arti W. Frankfort, Ill., todel jis nebegali panirt žemelės gilumon, nebegali anglis kasdamas, pelnyt sau duoną. Jis dabar užrašinėja dienraštį "Lietuvą", renka jam savo pragyvenimą. Jis lankosi artimose nuo W. Frankfort, Ill. lietuviškose kolonijose.

Jeigu jusų akys perši arba skaudžios, jus nereikalaujate eiti gydytis ir mokėti augštas kainas už tai. Pasiteiraukit su manim. Aš pritaikysiu jums akinius, kurie greitai prašalins jums visus akių sakusmus. Aš gvarantuoju jums geriausią patarnavimą ir žemiausias kainas. Turiu 8 metų patyrimą.

Peter A. Miller

BAIGĘS MOKSLĄ EXPERTAS OPTIKAS
Pilnas Rinkinys Blizgučių. Puikiai Taisoma Laikrodėlius
2128 W 22nd St. Chicago
Phone Canal 5838
4906 W. 14th St Cicero

Keturių Veiksmių Drama

Valkata

PUIKUS VAIZDELIS
Labai tinkanti perstatymui

Lošime
Dalyvauja 4 vyrai ir 3 moteris.
KAINA 35 CENTAI
Užsakymus su pinigais siųsti
"LIETUVA"
3253 So. Morgan St. Chicago, Ill.

(Šitokios markės išduodama už įmokėtus pinigus).

GELBĖKITE NUKENTĖJUSIA LIETUVA

Kiekvienos šalies gyventojai priverstinai moka mokestis savo šalies palaikymui ir jos reikalų aprupinimui.

Kiekvienas lietuvis privalo mokėti mokestis Nukentėjusiai dėl karės Lietuvai, jai laisvės išgavimui ir jos žmonių aprupinimui.

Reikalaukite paaiškinimų ir siųskite pinigus šiuo adresu:

Lithuanian Central War Relief Committee, Inc.
320 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

Skaitytojas žino.

Kad jis užsimokėjo už dienraštį "Lietuvą," jis žino, kad jo pinigus priėmėme, nes jis mato ant laikraščio "Lietuva" užklijuotą geltoną popierą, jis mato ant popierėlės savo antrašą ir dešiniame kamputyje —tris numerius, kurie parodo iki kuriam mėnesiui, kuriai dienai ir iki kurių metų jis yra apsimokėjęs už laikraštį.

Žiurėkite, kad jusu numeris butų didesnis, negu 12-30-18, nes kitaip laikraštis gali but sulaikytas, kadangi numeriai reiškia, jog apmokėtasis už prenumeratą laikas pasibaigė, o neapmokėtą laikraštį krasa draudžia siuntinėti.

Permainant antrašą, aiškiai išpildykite šitą blanką ir prisiųskite ją mums, tuomet bus Tamstoms suteiktas greitas ir teisingas patarnavimas.

Mainant antrašą, teiksites išpildyti sekančią blanką.

Pirmiaus mar "Lietuva" ėjo sekančiu antrašu:

Vardas ..... Pavardė .....
Numeris ..... Gatvė.....
Miestas ..... Valstija .....

Dabar siutinėkite sekančiu antrašu:

Numeris ..... Gatvė..... .....
Miestas ..... Valstija .....

The Lithuanian Daily

LIETUVA

Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Publishing Co., inc.

3253 So Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone: Boulvard 4250

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd. 1897.

EDITOR B. K. BALUTIS.

SUBSCRIPTION PRICE:

In Chicago, by mail —	
One year	$6.00
Six months	3.50
Three months	1.85
In Chicago, by carrier—	
One copy	$ .02
Per week	.12
Per month	.55
In the United States, by mail—	
One year	$5.00
Six months	3.00
Three months	1.65
In Canada, one year	$7.00
In all other countres, per year	$8.00

"Lietuva" eina kasdien, išskiriant nedėldienius.

Leidėjai: Lietuvos Dienraščio Benrovė. Redaktorius. Adv. Bronius K. Balutis Adresas visoms korespondensijoms:

Lithuanian Publishing Co.
3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.
Telephones Bulevard 4250

Prenumeratos kaina apgarsinimų skyriuje. Apgarsinimų kaina suteiklama pareikalavus.

Prisiųsti Redakcijon ir nesunaudoti rankraščiai grąžinami atgal tik tada, kada jų grąžinimo reikalaujama, rankraštį Redakcijon siunčiant, ir kuomet grąžinimo išlos prie rankraščio yra pridėtos.

Prenumeratos, apgarsinimų ir kitokio biznio reikalais reik kreiptis laiškais į Dienraščio Administaraciją. Korespondencijas žinias ir straipsnius reik adresuoti Dienraščio Redakcijos vardu.

Joki raštai, be pačavimo rašėjo tikro vardo-pravardės (apart slapivardės) ir adreso, negali buti sunaudoti.

Asmeniškai Redaktorių galima matyti nuo 11:30 iki 12-tai išryto ir nuo 5:30 iki 6 vakare.

Ar Lenkiškieji Lietuviai? Tylės.

Šiądien, kuomet iš vienos pusės visos lietuvių tautos giminės, neišskiriant ir Prusų Lietuvių, ir pridedant taipgi baltgudžius, glaudžiasi prie naujai atgimusios Lietuvos, o iš kitos pusės ponai Lenkai iš Varšavos, per savo Paderewskius ir Moraczewskius nachališkai užreiškia, kad "Lietuva turi mums priklausyti"; šiądien, kuomet daugelis lenkiškai kalbančių lietuvių Lietuvoje užreiškia naujai Lietuvos valdžiai, kad jie, nors lenkiškai kalba, bet yra lietuviai ir stoja už neprigulmingą Lietuvą,—tai ką šiądien Amerikoj gyvenantieji, lenkiškai kalbantieji lietuviai daro?

Ar jie tylės? Ar jie savo tėvynę parduos Varšavos politikieriams? Daugelis lietuvių yra palinkę manyti, kad kiekvienas, kuris tik kalba lenkiškai, traukia prie Lenkijos.

Tas yra klaidinga. Daugelis yra tokių, kurie kalba lenkiškai—nes jų tėvai taip kalbėjo,—bet jaučiasi lietuviais ir troškta **neprigulmingos** Lietuvos su sostine Vilniuje.

Šitokių elementų lietuviai neprivalo atstumti nuo savęs ir nestumia. Bet šitokiems elementams lietuviai neprigebsti susiorganizuoti, idant jie galingesniu balsu galėtų savo nuomonę išreikšti. Šito dalyko Amerikos lietuviai iki šiolei nepajudino. O jis yra galingas ginklas prieš lenkiškų imperialistų užmačias.

Mums rodosi, kad yra butinas reikalas šitą apleistą dirvą išnaudoti. Yra daugelis maišytų lenkiškai-lietuviškų draugijų, kuriose "lenkais" yra lietuviai, gimę Lietuvoje; yra "spulkų," kur susirinkimai vedama dviejose kalbose—lenkiškai ir lietuviškai. Reik juos sužadinti; reik juos padrąsinti, kad ir jie išreikštų savo nuomonę kaslink neprigulmingos Lietuvos taip, kaip išreiškė suvokietėję Prusų Lietuviai, surusėję "baltgudžiai," ir net pagalios sulenkėję Lietuvos lietuviai.

Rengiama netrukus Lietuvių Visuotinas Seimas. Ar nebutų gerai, kad tokiam Seime butų grupė lietuvių, gimusių Lietuvoje, bet lenkiškai kalbančių?

Tokiu budu męs galime lenkų imperialistams parodyti, kad jų rėmimasi ant menamų lenkų Lietuvoje yra tuščias pelų maišas ir mulkinimas akių pasauliui.

Svetimoj Spaudoj apie Lietuvius.

LIETUVA REIKALAUJA NEPRIGULMYBĖS.

Įtekmingas Washingtono laikraštis **The Star,** savo nedėlinėj laidoj, vasario 2d., talpina ant apžvalginio puslapio ilgoką straipsnį antgalviu "Lithuania Seeks Independence" (Lietuva reikalauja neprigulmybės). Straipsnis yra sekantis:

Neįvardinta ant senų žemlapių.

"Viena iš žingeidžiausių paskemių karės Europoje buvo atgimimas senovinių tautų ir pridavimas reikalavimų nuo tolimų grupių žmonių, reikalaujant sau pripažinimo kaipo neprigulmingų valstybių. Čecho-Slovakai yra viena iš tokių grupių. Jų valstybė yra esybėje, gerai funkcijonuoja [veikia] ir aiškiai pripažinta. Dabar štai ateina Lietuviai, prašydami neprigulmybės nuo bile kokios formos valdžios, kuri galės Rusijoj buti po to, kaip dabartinė betvarkė tenai bus užbaigta.

"Lietuva yra ta dalis Rusijos, kuri rubežiuoja su Baltiko jurėmis, augščiau Ryt-Prusių. Jos negalima rasti ant moderniškų politiškų Rusijos žemlapių, nes vienas iš nusikundimų lietuvių yra tame, kad St. Petersburgo valdžia, koki ji pirmiaus buvo, stengėsi sunaikinti jų, kaipo atskiros tautinės grupės, savitumą. Rusiškos gubernijos, esančios etnografiškos Lietuvos rubežiuose yra šios: Vilniaus, Kauno, Suvalkų, Gardino, Minsko, Vitebsko ir dalis Kuršo. Apart to, Lietuviai, etnoliogišku pamatu pasiremiant, savinasi apskričius Tilžės, Klaipėdos, Gumbinės ir Karaliaučiaus Ryt-Prusiuose. Šitas plotas, aplamai paėmus, apima 80,000 ketvircainų mylių [anglišku] ir turi apie 9,000,000 gyventojų, iš kurių 7,000,000 lietuviai ir 308,000 yra lenkai. Nacionalistiški vienok reikalavimai neapima viso šito ploto.

* *

Revoliucija davė progą.

"Lietuvos ambicija [troškimas] kaslink įgijimo valstybės nėra naujas išsivystymas, nors per daugelį metų tautinė dvasia buvo ant žemo laipsnio, iš priežasties prislėgimo, kurį žmonės kentėjo. Proga autonomiškam susiorganizavimui pasitaikė ačiu Rusijos revoliuciiai, įvykusiai kovo mėnesyj 1917 metų, po kurios įvairios grupės Rusijos tautų apreiškė savo dispoziciją [palinkimą] atsiskelti nuo vyriausio kuno Rusijos ir patiems save apsirupinti, kaip štai Ukrajiniečiai ir Finai. Lieuviai vienok gavo labai mažai atydos ačiu susimaišymui Rusijos reikalų. Jie padarė savo pirmą dekleracją per atstovus visų Lietuviškų partijų ir per Lietuvių reprezentaciją Dumoje vasario 21 d. 1917 metų. Po to laikas nuo laiko šitas reikalavimas buvo apreikštas su didesniu definitiškumu, o Rusijos tautų Seime, laikytame Kieve spalio mėnesyj 1917 m., dalyvaujant 22 skirtinoms tautoms, tapo priimtos rezoliucijos, reikalaujančios, idant laikinoji Rusijos valdžia pripažintų Lietuvos teisę susitverti soverenę [neprigulmingą] viešpatiją.

"Vienam dokumente, kurį išleido Lietuvių Nacionalė Taryba šioje šalyje, yra pasakyta, kad visos partijos Lietuvoje pripažįsta, jog "butų perniek ir neteisinga geisti atnaujinimo istoriškos Lietuvos, kuri, kaip kad ji buvo Algirdo ir Vytauto laikuose, užimdavo didžius plotus, daugelio rasių apgyventus."

* *

Atskira tauta.

"Paženklinimas siulomos naujos valstybės nėra taip sunkus, kaip galėtų išrodyti iš to fakto, kad Lietuviai paprastai yra priskaitomi prie tos pačios rasės ir kalbos su rusais ir lenkais. Bet priešingai, jie skaito save jokiu budu negimininga is slavams, lenkams ar teutonams, nes sudaro atskirą šaką ir kalba skirtinga kalba, kuri pastebėtinai yra panaši į Sanskritą. Yra tvirtinama, kad ačiu išlaikymui primityvių prigimtos kalbos charakteristikų, senovės grekai ir romėnai galėtų daug suprasti iš dabartinių lietuvių kalbos. Iš kitos vėl pusės tvirtinama, kad joks slavas negali suprasti nei Lietuvių, nei Latvių kalbos, kuri yra dialektu Lietuvių kalbos.

"Rusų valdymas, nors neprielankus užlaikymui prigimtos kalbos, vienok nesunaikino jos [Tas jau ne Rusijos valdžios nuopelnas. **Vertėjas**]. Vienok buvo daromos visos pastangos sulaužyti Lietuvių tautinį susipratimą. Lietuvių žemės buvo kolionizuojamos rusais ir tuo tikslu rusų žemės bankai supirkdavo didelius plotus ir pardavinėdavo juos mažomis farmomis lengvais išmokjėimais [rusų] atėjūnams.

Viena iš karčiausių priežasčių nusiskundimui Lietuvių prieš Rusijos valdžią buvo ta, kad privatiškas mokinimas Lietuvių vaikų buvo uždraustas po bausme sunkių štropų, kalėjimo ir net ištrėmimo. Laikraštija tapo uždrausta. 1864-tais metais rusų genral-gubernatorius [Muravjev], kaipo bausmę už sukilimą, kuriame Lietuviai lošė tik menkutę rolę, užgynė spausdinti laikraščius ir knygas, ar vartoti lotyniškas raides, prie kurių jie per metų-metus buvo pripratę. Per 40 metų po šituo uždraudimu žmonės buvo priversti pasitenkinti tokia literatura, kokią galima buvo įgabenti Lietuvon kontrabandos keliu iš Prusų ir Suvienytų Valstijų, nors su rizika patekti kalėjiman, arba Sibiro ištrėmiman. Nepaisant šito prispaudimo, bemokslių procentas Lietuvoje yra pastebėtinai mažas.

"Lietuviai yra Romos-Katalikai ir buvo persekiojami už savo tikybos prisilaikymą. Daugelis katalikų bažnyčių buvo paverstų į pravoslavų cerkves, o nekuriuose atsitikimuose, kur tas buvo nepraktiška, jos buvo sunaikinamos dinamitu. Rusai statė savo cerkves mažiausiuose miestuose. Bet šitas prozelitavimas nepadarė tekmės ant žmonių masių.

* *

Yra tik natuališka, kad tokiose aplinkybėse prasidėjo didelė išeivystė iš Lietuvos. Nekurie žmonės jieškojo prieglaudos,—kaip tas yra navatna,—kitose Rusijos dalyse, kur jie jausdavosi ištikro laisvesni, negu savo prigimtoj šalyj. Diduma vienok iškeliavo į Angliją, į Pietinę Afriką, į Naujx Zelandiją, į Kanadą, o didžiausis skaitlius į Suvienytas Valstijas. Yra apskaitliuojama, kad yra dabar apie 680,000 lietuvių šioje šalyje, nors nekurie apskaitliavimai siekia net iki 750,000.

Dabartiniu laiku lietuviai yra po spaudimu iš dviejų pusių. Bolševikai mėgina užkirsti kelią išsivystymui neprigulmingos tautos, o lenkai mėgina pervaryti reikalavimus užgriebimo pietinės Lietuvos dalies. Lenkiškasai spaudimas gal but pasiliaus dėlei persergėjimo, išleisto iš Paryžiaus, ir uždraudžiančio galvatrukčiais savo užgriebimus nustatinėti. Bet bolševikų pavojus pasilieka rimtas pavojus lietuviams, kurie tikisi greito išrišimo to, kas plačiai yra vadinama Rusijos problema. Tuo tarpu jie yra sutvėrę valdžią, kuri funkcijonuoja ir yra atstovaujami Paryžiuje, kur reikalaujama Lietuvos pripažinimo, kaipo atskiros valstybės."

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

Atsižymėjimas Lietuvio Kareivio Archangelske.

Paguldė galvą kariaudamas prieš Bolševikus.

Laikraščio "Chicago Tribune" korespondentas Frazier Hunt sekančiai aprašinėja atsižymėjimą Chicagiečio lietuvio kareivio, tarnavusio Amerikos armijoje Onegos upės fronte, Žieminėje Rusijoje. Žinia paduota sausio 18-ta dieną; per kurjierą į Murmamską 27 dieną sausio žinią pasiekė Paryžių, o iš čia vasario 3 dieną atėjo į Chicagą.

Gaila, kad korespondentas amerikonas, nemokėdamas atskirti lietuvio nuo ruso, vadina jį rusu, bet iš pravardės mums aišku, kad jis yra lietuvis. Šis didvyris vadinasi Frank Šilkaimis. (Turbut, Pranas Šilkaimis). Korespondentas sekančiai aprašinėja:

"Frontas upės Onega, žieminė Rusija. Sausio 18 diena 1919 metų. — Čia krašte pasaulio, prie užšalusios upės Onega randasi apleistas medinių triobelių sodžius; čionais aš išgirdau pasakojimą apie Frank Silkaimį, kuris gimimu paėjo iš Rusijos, pirmiau dasigavo į ta didelią šalį sapnų-Ameriką, iš kurios sugrįžo atgal į Rusiją, kad paguldyti savo galvą už savo Tėvynę."

"Prieš keletą dienų drąsus burys Amerikonų kareivių, susidedantis iš 90 vyrų po vadovyste leitenanto O. F. Phillips, drąsiai kovojo su nepasisekimais, kurių nei didžiausias pasišventimas negalėjo apeiti. Gavę prisakymą atakuoti kaimelį Kaską 2 v. 30 min. iš ryto, jie stumėsi artin kaimelio, kurio medinėse triobelėse talpinosi nežinoma spėka bolševikų."

Priversti buvo kavotis.

"Netikėtai tuzinas kulkasvaidžių paleido į Amerikonus mirtiną ugnį, ir Amerikonai turėjo kavotis kaip galėjo. Bet priešo šuviai atrado pasikavojusius Amerikonus ir jų nuostoliai didžiai padidėjo. Skersai ugnim apipiltą lauką leitenantas Phillips su savo palydovu, vaikinu iš Chicagos, gimusiu Rusijoje, slinko nuo Amerikonų kareivių vienos grupos iki kitai. Vaikinas iš Chicagos, matydamas, kad butinai reikia pasiekti kitą kareivių grupą, apsiėmė buti liuosnoriu, sakydamas: — Jųs mušatės už Rusiją, o aš juk esu rusas-amerikonas,—aš tenais nuveisiu.

Didžiai pavojingas darbas.

Tas buvo didžiai pavojingas darbas; iš šimto sykių tik vieną kartą galėjai laukti pasisekimo. Bet aficieras turėjo pasiųsti vaikiną. Greitai leitenantas parašė įsakymą ir padavė vaikinui. Tas ilgai netrukęs, pradėjo slinkti prie paskirtos jam vietos. Kiti vyrai dabojo, kaip jis slinko colis po coliiui. Jo draugai stebėjosi iš jo drąsos. Išrodė, kad tai negalimas daiktas pereiti ugninę uždangą.

"Bet Chicgaos vaikinas viską pergalėjo. Pamažėli ir su dideliu gabumu jis pasiekė girią."

"Minutos išrodė taip ilgos, kaip valandos. Tada iš pagirio amerikonai kareiviai pamatė formą kareivio slenkančio linkui jų linijos. Laiks nuo laiko jis ilgai gulėjo nekrutėdamas. Dauguma manė, kad jis jau pašautas. Nekurie jį drąsino. Paskui ir vel jis pradėdavo slinkti, bet ant nelaimės jis vel sustojo slinkęs. Dabar jau jis guli ramiai."

AČIU.

Belgų ir francuzų moterįs dėkavoja talkininkų kareiviams už paliuosavimą nuo vokiečių jungo.

"Eikšia Pranuli, eikšia musų drauge, eikš!" — Šaukė jo draugai. Bet Frank Šilkaimis, gimusis Rusijoje, kuris turėjo progą apsipažinti su Amerikos dvasia jau savo draugų šauksmo negirdėjo. Savo kišianiuje turėjo raštelį, ant kurio buvo parašyta, jogei negalima priduoti pagelba iš priežasties atakavimo jų sparno,—o savo širdyje jis turėjo meilę prie Amerikos ideaių."

Kuną jo išgavo.

"Tą pačią naktį, po priedanga tamsos, Amerikonai išėjo jieškoti jo kuno ir, suradę, parsinešė atgal. Tai yra puiki vietelė, kur jis guli paguldytas su kitais tą dieną užmuštais didvyriais. Jų draugai kas dieną apžiuri ir aptaiso jų kapelius tvorelėmis ir kryžiais."

"Šiądien, kada aš pamačiau tų didvyrių kapus, aptaisytus Kalėdų eglaitėmis, man prisiminė Amerika. Ir ta Amerika, prie kurios visai arti stoviu. Štai, čia yra dalis tos Amerikos. Čia guli jos sunus, jos viltis, jos sapnai. Amerika davė tai ką tik ji turėjo geriausio. Vienu iš tų Amerikos turtų buvo tas vaikinas, kuris sugrįžo į Rusiją, kad už ją numirti."

Butų labai geistina, kad velionio Šilkaimio giminės arba pažįstami, jeigu jie randasi Chicagoje, suteiktų "Lietuvos" Dienraščio redakcijai daugiau apie šį didvyrį žinių. Tuomet ir anglų laikraštyje galima butų atitaisyti žinią, parodant, kad jis buvo lietuvis, o ne rusas.

"Liet." Dienraščio Red.

LIETUVIAI IR DARBININKŲ KONGRESAI.

Anais laikais nemažai užmetinėta musų socialistams, kad kuomet kitų tautų socialistai informuoja apie savo tautas įvairias tarptautines socialistiškas, ar darbininkiškas organizacijas, tai musų socialistai nei savo tarptautinėms organizacijoms apie Lietuvą ir lietuvius nieko nepraneša. Kurjoziškas buvo atsitikimas anais metais, kuomet anot p. Yčo pranešimo, vienas žymus arptautinės socialistiškos įstaigos lyderis, girdėjo apie lietuvius tik tiek, kiek jis sužinojo iš — Gabrio brošuros.

Ir dabar, sykiu su Taikos Konferencija Paryžuje, Europoje rengiama ekletas darbininkiškų kongresų. Ar lietuviai socialistai juose dalyvaus, idant juose supažindinti pasaulio darbininkus su Lietuvos darbininko padėjimu ir jo troškimais? Apie tai neteko iki šiolei girdėti.

Nuo jų, trokštančių Lietuvos darbo žmonėms laisvės, galima butų to tikėtis. O vienok navatna, kad tame juos "bytina" Lietuvių Darbininkų Sąjunkia, kurią musų socialistai paprastai pašiepia "broctvine šv. Juozapo sąjunga."

"Darbininkas," tos Sąjungos organas praneša sekančiai:

"Atsižvelgus į momento svarbą ir reikalą turėti lietuvius atstovus darbininkų kongresuose Europoje, Lietuvių Darbininkų Sąjungą šiomis dienomis išsiuntė kablegramą ingaliojimus atstovauti Amerikos lietuvius krikščionis demokratus darbininkus šiems lietuvių veikėjams Europoje: Juozui B. Šaliunui, Adomui Vilimui, Juozui Dobužiui ir Kaziui Pakštui.

Kablegramas pasiųsta sekančio turinio:

"The Lithuanian Roman Catholic Association of Labor of Amerika, representing the Lithuanian Christian Democratic workingmen of America hereby autorizes and appoints Joseph Šaliunas, Adam Vilimas, Joseph Dobužis and Kazis Pakštas to represent the above organization and all the organized workingmen of the Lithuanian Christian Democratic party of America at all the labor congresses and conferences held in Europe during the year 1919."

Kablegramo turinys lietuvių kalboj yra sekantis:

Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų darbininkų Sąjungą atstovaujanti Amerikos Lietuvių Krikščionių-Demokratų darbininkus, šiuomi įgalioja ir paskiria Juozą Šaliuną, Adomą Vilimą (Kun. Vilimavičių), Juozą Dabužį (kunigą) ir Kazį Pakštą atstovauti viršminėtą organizaciją Amerikos Lietuvių Krikščionių-Demokratų partijos visuose darbininkų kongresuose ir konferencijose, laikytose Europoj 1919 metais."

Po įgaliojimu pasirašo pp. *F. Virakas,* prezidentas ir J. E. Karosas, sekretorius.

Gal but tarptautiniuose darbininkų kongresuose atstovai iš vienos organizacijos ir nebus priimamui; gal but, kad dviejų kunigų paskirymas ir neatsako paprastam supratimui apie darbininkiškumą, vienok faktas pasilieka faktu, kad "klerkališki darbininkai" parodo daugiaus sumanumo ir apsukrumo už tuos, kurie vadina save "tikrais darbininkais." O to kuomažiausia galima buvo tikėtis.

PASISKAITYKITE!

Lietuva graži praeigoje buvai.

Bet tavo vainikas šiandieną nuvyto;
Liuosybėje tankia giria žaliavai,
O nuoga dabar ir grabe paguldyta!

Nekartą mums akis nuo skausmo rasojo,
Nekartą mums virė krutinė,
Širdis pažaidų kaip paukyt nežinojo,
Bet.... kas išliuosuos mums tėvynę?

———ooo———

E. DE AMICI — Vertė M. GRIGONIS

ŠIRDIS

MAŽIEMS IR DIDELIEMS

(Tąsa)

Po trijų mėnesių konsulas jiems atsakė kad skelbęs laikraščiuose, bet niekas neatvykę ir jis nieko nesužinojęs. Slinko mėnesiai, o žinios vis nėra. Tėvas ir sunus labai nusiminė, o mažas sunus dar labiaus nuliudo. Kas daryti? I ką kreipties? Tėvas iškarto manė važiuot Amerikon savo žmonos jieškotų. Bet darbas Kas gi sunus penės? Vyresnysis sunus irgi negalėjo važiuoti; jis jau pradėjo šį-tą uždarbiauti ir buvo reikalingas šeimynai. Jie kasdien tą pačią liudną kalbą kalbėjo. Kartą vakarą mažesnysis sunus Marko staiga rimtai pasakė:—Aš važiuoju Amerikon mamos jieškotų.—Tėvas liudnai palenkė galvą, bet nieko neatsakė Tai buvo puikus, bet neišpildomas noras. Argi galimas daiktas, kad trylikos metų berniukas vienų-vienas važiuotų Amerikon, o ir važiuot reikia bent mėnuo! Bet berniukas atkakliai laikėsi savo nusprendimo ir kaip užaugęs žmogus apie tai kalbėjo:

— Juk kiti, dar už mane jaunesni, važiuoja.—sakė jisai.

— Jei aš busiu laive, tai nuvažiuosiu, kaip ir visi. Nuvažiavus ten, man tiktai reikės dėdės krautuvė atrasti. Ten daug italų; kas-nors man parodys kelią. Atradęs dėdę, aš ir mamą atrasiu o jei dėdės nerasiu, tai eisiu pas konsulą tosios šeimynos jieškotų, kame mama tarnauja. Tegu visaip buna, ten kiekvienam rasis darbas; aš mokėsiu uždirbti tiek, kad galėčiau namo grįžti.

Vargais negalais jam pasisekė inkalbėt tėvą. Tėvas žinojo kietą mažojo sunaus budą jo valios tvirtumą, žinojo, kad jis pasiryžęs atlikti by-kokį pasiaukavimą , vpač atradimu brangiosios ir mylimosios motinos. Prie to dar laivo kapitonas draugavo su jo vienu pažystamu ir, sužinojęs berniuko pasiryžimą, pažadėjo jį dovanai trečiojoj klasėj Argentinon nuvežti Tada pagaliaus tėvas sutiko, ir berniukas reng ėsi kelionėn. Jam indėjo drabužių ryšelį, davė dar bent kelius penkių frankų pinigėlius ir dėdės adresą ir vieną puikų balandžio vakarą palydėjo laivan.

Marko, suneli mano,—kalbėjo jam tėvas verkšlendamas, paskutinį kartą jį bučiuodamas. —Nenusimink. Atmink, kad tavo kelionės šventas tikslas, ir Dievas tau padės.

Vargšas Marko! Jo buvo drąsi širdis, ir jis nebijojo nelaimių, bet kai už horizonto pražuvo Genua ir jis atsidurė jurėsė, dideliame laive, kuriuo daugybė valstiečių emigrantų važiavo, vienų-vienas, be pažįstamųjų, su savo mažu ryšeliu, kuriame jo visas turtas buvo, jį staiga liudėsys apėmė. Dvi dieni jis išgludėjo susirietęs ant laivo nosies, beveik nieko nevalgė r visverkė. Visokios tamsios mintįs jo galvon skverbėsi, bet visų baisiausioji, kuri jam nuolat grįžo, buvo mintis, kad jo motinos pasaulyje nebėra. Jis nuolat sapnavo nepažįstamą žmogų, kuris į jį gailiai žiurėjo ir kušdėjo jo ausin:

Ir jis nubuzdavo, sulaikydamas riksmą. Bet, išplaukus pro Gibraltaro perplauką,berniukas,pamatęsberybę Atlantijos vandenyno lygumą, nusiramino ir silpna viltis jo širdyje užsidegė. Bet neilgam laikui. Tasai be galo, be krašto vanduo, kaskart pasididinanti kaitra, liudni vargšų-emigrantų veidai ir tai, kad jisai čia atsidurė vienų-vienas—vėl iš jo drąsą atėmė. Sekančios viena pa kitos vienodos, liudnos dienos jo vandentuvėje susipindavo į vieną karščio kledėjimą. Ir kasryt Marko nubudus, tuojau kankindavo mintis, kad jis čia vienų-vienas vandenyne, pakeliui Amerikon. Gražios skraiduolės--žuvįs, kurios kartais ant palubos užšokdavo, stebuklingas nusileidimas tropiko saulės tarp didelių skaisčiai-raudonų debesių, naktį fosforinis vilnių blizgėjimas, kada vandenynas dega, kaip jūrės inkaitusios lavos—tai visa jam atrodė ne realiniai apsireiškimai, bet stebuklai ir fantastiniai sapnai.

Bent kelias dienas siaučiant audrai, jis neišėjo iš kajutos, kame labai supo ir kame jis aplinkui savęs girdėjo keiksmus ir klyksmus ir jau manė, kad atėjo paskutinė jo valanda. Bet štai audra nutilo vėl užsėjo baisi kaitra, vėl atėjo dienos begalinio nuobodumo, slinko valandos visiškos tylos, kada pasažieriai, kaip numirėliai, ant asilos gulėjo.

Rodėsi, kad kelionei nebus galo: vanduo ir dangus, dangus ir vanduo—vakar, šiandieną, rytoj, atrodė, kad taip bus visados, amžinai vis tas pats. Ir jis ištisas valandas stovėjo ant palubo ir žiurėjo į berybį vandenyną, kaip stabas.

Jo galvon vis skverbėsi mintįs apie motiną, akįs užsimerkdavo ir vėl jis matė nepažįstamojo veidą, kuris į jį liudnai žiurėjo ir jo ausin kušdėjo:

— Tavoji motina numirė!

Tada jis kruptelėjęs nubuzdavo ir vėl pradėdavo jau atmerktomis akimis matyti sapnus, įsmeigęs žvilgsnį į berybį horizontą.

Dvidešimts septynias dienas truko kelionė! Bet paskutinės dienos buvo visų geriausios. Buvo puiki giedra oras vėsus. Marko susipažino su vienu seneliu iš Lombardijos, kuris važiavo Amerikon pas savo sunų, žemdirbį, gyvenantį Rozario apylinkėse.

Berniukas jam viską papasakojo apie save ir apie savo gimines senelis jį ramino, drąsino, kalbėdamas

— Nebijok, mažutėli, atrasi savo sveiką ir maimingą motiną.

Šisai pakeleivis jį taip padrąsino, kad jo liudni spėjimai pavirto linksmais. Sėdėdamas greta senelio valstiečio, kuris pypkiavo, ir žiurėdamas į kitus emigrantus, kurie dainavo jo tėvynės dainas, jis šimtą kart įsivaizdino nuvažiavimą , Buenos-Aaires, įsivaizdino, kaip jis bėgs tokion-tai gatvėn, atras krautuvę pamatys dėdę ir sušuks jam:

— Kame mano mama? Ar sveika, jinai? Eikime greičiaus!

— Eikime!—ir štai jie bėga, lipa augštyn, atidaro duris...

Bet čia jo pašnekėsys paties su savimi nutrukdavo ir jo sielą apimdavo malonus jausmai. Tada jis išimdavo iš užu ančio kabantį ant kaklo medalikėlį ir, prispaudęs prie jo lupas, pradėdavo karštai melsties.

Pagaliaus dvidešimts septintą dieną laivas pasiekė kelionės tikslą. Rytuose pradėjo švisti puiki pavasario aušra, kada laivas inbedė inkarą intakoje plačios upės La-Platos, prie krašto stovi Buenos-Aires miestas, Argentinos respublikos sostapylis.. Berniukas manė, kad tasai puikus rytas jam gera pranašauja. Jis buvo labai linksmas. Taip arti jo motina. Ir jam tada pasirodė, kad toji ilga kelionė tai tik akimirksnį truko. Jis greit ją pamatys!

Ir štai jis Amerikoje, Naujame Pasaulyje! Ir kaip jis drįso keliauti! Jo kelionė atrodė jam miegu, iš kurio jis tik-ką nubudo. Jis taip laimingas jautėsi, kad nei nenustebo, nei nuliudo, kada atsirado, kad jo vieną pinigų ryšelį pakeliui kažkas pavogė (mat jis, bijodamas pamesti iškarto visus pinigus, juos į du ryšelius surišo). Bet jam tai nerupi. Juk jis neužilgo savo mamą pamatys!

Laikydamas rankoje nešulį, Marko, kartu su kitais italais, įsėdo mažan garlaivin, kuris juos krantan nuvežė.

Atsisveikinęs gi su savo kelionės draugu-lombardiečiu, jis miestan nužingsniavo. Inėjęs pirmojon gatvėn, jis paklausė praeivio, kuris pasirodė italas esąs, kaip galima nueiti Los Artos gatvėn.

Drbininkas nustebęs į jį pasižiurėjo ir paklausė, ar mokąs jis skaityti. Marko pasisakė mokąs.

— Taigi,—aiškino darbininkas, rodydamas gatvę, iš kurios jis išėjo,—eik tiesiai šita gatve ir kertėse skaityk pavadinimus skersinių gatvių, tai ir rasi Los Artos gatvę.

———oo———

PELĖS.

1) Sumaišyk vemdamojo vynakmenio (tartic emetic) su kokiu mėgiamu maistu. Pelės išeis iš namų.

2) Norint sėklas užlaikyti nuo pelių sugadinimo, reikia įmaišyti į jas kamparo. Kamparas įdėtas į šiuplėdas ar kaparus apsaugos juos nuo pelių ėdimo. Jos nemyli kamparo kvapo ir traukiasi toliau. Jos jieškos sau maista kitur.

3) Surink by kokių metų ir išdėstyk ant lentynų, o pelės nešinsis iš namų.

KAIP IŠNAIKINTI BLAKĖS.

Sumašyk po lygią dalį turputyno ir kerosino ir ištrink lovos sąnaras, o kur jų yra daug, taipgi visus kambario plyšius. Geru vaistu yra išlipinti plyšius kietu muilu.

2) Benzinas ir gazalinas išnaikins blakes kur tik jas griebs. Silpnas cinko chlorido tirpalas (chloride of zink) esą taipgi geras naikinti šitą brudą.

3) Stiprus raudonųjų pipirų nuoviralis apšlakstant lovą arba blakes išnaikins ar jas išvys. Kovo ir balandžio mėnesiai yra laikas apžiurėti lovas ir išnaikinti perus.

Kareiviai antros Morocco divizijos švenčia savo užėmimą miesto Humque vilgydami vėliavas upėje Raino.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoj.

IŠ KENOSHA, WIS.

Patėmijau "Lietuvos" no. 13 iš Kenoshos korespondenciją, kur pranešama, kad sustabdant kun. Mockaus prakalbas, kai kam teko ir lazdų. Taip nebuvo. Policmonams sulaikius prakalbas, susirinkusieji ramiai išsiskirstė.

Dabar L.L.L.D. kuopa, kuri buvo surengusi prakalbas, pavedė tą atsitikimą advokatui, kad per teismą suradus kas sustabdė minėtas prakalbas ir, žinoma, nubaudus kaltininkus.

K. Brazevičius.

IŠ PHILADELPHIA, PA.

Sausio 25, Dainos Draugija, statė scenoje veikalą "Audra Giedroje" su koncertu. Žmonių prisirinko vidutiniai. Lošimas, kaip ir visi lietuviški lošimai, nėr ko girt, nei peikt.

Pirmą syk teko pastebėt pas lietuvius, kad chorui giedant Lietuvos Himną tuli asmenįs neatsistojo, reiškia nepagerbia, kas aplamai lietuviui turėt but brangu-šventa. Nesupratau priežasties; šaly sėdįs paaiškino, kad tai esą "Trockio" sunųs". Vieną pažinojau, kurs save vadina progresistu, prigulintis prie vietinių socialistų.

Tai labia peiktinas apsiėjimas. Tai stoka pagarbos savęs, taipgi lygiai ir išsilavinimo. Ką norėt daugiau nuo tokių gero, kad net vien lietuviškuose susirinkimuose šiaušiasi, rodo savo "progresą" nenuvokdami, kad padoriau yra ten nesilankyt, negu nesantarą darius.

Rods kad jiems but daug padoriau visai nesilankius į panašius susirinkimus, jeigu taip stengiasi nuo visko lietuviško atsikratyt. Jie čia iki šiol dar turi kaip ir visi privilėgiją, netik lankyties, bet ir svetainės pavelijamos savotiškos propagandos varimui. Bet laikas tokiems duris uždaryt. **Aras.**

IŠ BINGHAMPTON, N. Y.

Musų bolševikai.

Nors visur yra bolševikų, bet abejoju, kad kitur butų toki trumparegiai, kaip kad Binghamptono bolševikai lietuviai. Jie netik kad be atodairos eina takais savo nesubrendusių vadukų, bet savo nepamatuotomis kalbomie dar aplenkia juos.

Jie nieko kito nežino, kaip tik girti Rusijos bolševikus, Koks nebutų Rusijos bolševikams užmetimas, tai musiškiai iš kailo neriasi, kad tą netikusį bolševikų elgimąsi išteisinus, dargi išaugštinus.

Kuomet tautininkai ir katalikai darbuojasi dėl Lietuvos laisvės, tai musų bolševikai kalba, kad tautininkai ir katalikai parduos Lietuvą Švedijai, gi ši pasiųs savo armiją, kad mušus lietuvius darbininkus, ir panašiai. Ištikro tokias nesąmones turbut tik bolševikai ir gali pliaukšti.

Bet ir keistesnių išvadžiojimų pas mus galima išgirsti. Tautininkams ir katalikams renkant aukas kovai už Lietuvos neprigulmybę tuli bolševikai saliunuose agitavo žmonės, kad neaukautų. Nes, girdi, vistiek męs bolševikai nuvykę tuos pinigus atimsime, gi kunigus išmusime, o iš bažnyčių padarysime teatrus.

Tai taip supranta laisvę musų "socialistai." Jie pripažįsta ir reikalauja laisvės tik sau, kad jie galėtų elgtis taip, kaip jiems patinka.

Abelnai, jei bolševikiška tvarka eina nors kiek tuo taku, kurį rekomenduoja mums lietuviški bolševikai, tai norėti bolševikiško "rojaus" neapsimoka. Nes kiekvienas, kurs kiek kitaip supras gyvenimą negu Leninas ar Trockis, bus persekiojamas, ir persekiojamas pilnoj to žodžio prasmėj.

Gi kad visi taip manytų, kaip kad mano bolševikiški vadai, tai negalimas dalykas. Nes, kaip pasaulis yra pasauliu, dar nebuvo laikotarpio, kad visi žmonės butų vienaip manę ar tikėję. Visada buvo skirtingų pažiurų žmonių ir bus.

Bet bolševikai, matyt, neleis skirtingai manyti. Mat jie nori padaryti žmones lygiais, žinoma tik tokiais, kaip jie patįs.

Tai tuščias darbas. Pasaulyje yra dar ir sveikai manančių žmonių ir jie nedasileis, kad juos koki ten iššokėliai "lygintų." Laisvė yra brangus dalykas ir Lietuva nori įsigyti sau laisvę. Ir todėl nenori globos nei lenkų, nei bolševikų.

Tėvynės Sunus J. K.

IŠ BINGHAMPTON, N. Y.

Musų kolionija ir-gi juda kruta kovoje už Lietuvos laisvę. Laiks nuo laiko prisidedame ir su aukomis; tai vienur, tai kitur pasiunčiame stambesnę auką parėmimui musų tautos reikalų.

Kalėdų Eglaitei per Chicagos komitetą pasiuntėme $100.00. Dabar vėl parinkę kiek aukų pasiuntėme Lietuvos Neprigulmybės Fondo pirmininkui, Dr. Drangeliui Chicagon. Štai stambesni aukautojai:

F. Vaitekunas $46.00.
A. Jūška $42.00.
P. Šaučiulis $18.00.
K. Kučinskas $12.00.
B. Kvietkauskas $11.00.
TMD. 15-ta kuopa $10.00
S. Kaselienė $7.00.
A. Mališauskas $7.00.
P. Gindrėnas $6.00.

Po $5.00: P. Keršis, J. Klivis, A. Bakas, J. Rindzevičius, S. Vaineikis, V. Klikunas, E. Čelienė, A. Kasteckis, P. Klivis, O. Kulbiutė, M. Urbas, O. Juškienė, A. Krivickas, J. Klikna, B. Pilotas, J. Kuzminskas, J. Stanislovaitis, J. Zekevičius, E. Černienė.

Taigi lai ir musų nors šiokia-tokia parama bus kovoje už Lietuvos laisvę. Gal kaip nors pasiseks apginti Lietuvą nuo užgrobikų. Dirbkime ir toliau, o atsieksime tikslą. **S. Kiselienė,**
Komit. Rašt.

Prierašas. Vėlesnė auka iš Binghamptono irgi priimta. Šį sykį priėmiau money orderį $145. ir W. S. štampomis $147.75. Reikalaujami paliudijimai tuoj bus išsiųsta. **Dr. Drangelis,**
Pirm. L. N. F.

AR VERTA REMTI BIZNIERIUS?

Tulas korespondentas, iš Ansonia, Conn., Lietuvos numeryje 13 pataria remti lietuvius biznierius, nes girdi iš jo nauda visgi geresnė negu iš svetimtaučio.

Kad remti lietuvius biznierius reikia, apie tai jau seniai tėvynainiai ragina lietuvius, bet kartais ir šiame klausime turi but išėmimai.

Gerai remti tokius biznierius, kurie reikalui prisiėjus remia Lietuvos ir lietuvių reikalus. Męs turime pripažinti, kad toks biznierius uždirbdamas šį tą iš lietuvių, dalį to uždarbio aukauja lietuvių reikalams, t. y. reikalams tų, kurie parėmė jo bizį. Tokius butinai reikia remti.

Bet yra ir tokių biznierių, kurie naudodamiesi iš lietuvių, netik patįs neremia Lietuvos ir lietuvių reikalų, bet dar ir kitus atkalbina nuo to. Mat jie patįs niekam neaukaudami, stengiasi savo pasielgimą išteisinti ir pradeda šmeižti, juodinti musų labdaringas ir kulturingas įstaigas.

Taigi jie yra labai blėdingi lietuvių kulturiniam judėjimui ir kovai už Lietuvos Neprigulmybę. Musų gi kalbėtojai dažnai, gal per neatsargumą, suteikia jiems pamatą juodinti musų veikimą.

Tam rektų padaryti galą. Musų biznieriai tėvynainiai, aukavusiejie Lietuvos reikalams (nežiurint kurin fondan jie aukavo), turėtų susiorganizuoti ir pareikalauti nuo fondų (ar gal nuo bendros Tarybos), kad butų padarytas biznierių labdarių tam tikras viešas listas, taip sakant listas, labdarių biznierių. Jau laikas mums žinoti, kurie biznieriai remia musų reikalus. Iki šiol męs to nežinome. Biznieriai, pagalvokit apie tai.

Ex biznierius.

Reikalaujame Kriaučių ir siterių prie moteriškų drabužių Atsišaukite:

JACK DASK
1648 Van Buren St.
Chicago, Ill.

DIENINE IR VAKARINE
MOKYKLA
Čia gali lengvai ir greitai išmokti Angių ir Lietuvių kalbas, aritmetiką, S. V., Anglijos, Lietuvos ir abelną istorijas, geografiją, rašyti laiškus, ir tt. Taipgi, turime Grammar ir High School'ių skyrius. Lietuviai mokytojai. Sunaudokite tuosą laiką pasimokinimui, nesigailėsite.
American College Preparatory School
3103 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Phone Drover 7027
K. MICHALOWSKI
DAKTARAS OPTIKAS
Egzaminuoja akis ir priskiria akinius
Didelis sandelis visokių aukso daigtų. Męs taipgi taisome visokius aukso ir sidabro daigtus. Kainos žemiausios.
3303 SO. MORGAN STREET

Parsiduoda Keptuvė, augančioj lietuviškoj apielinkėj. Bargenas --- $600. gatavais. Ateikite vakarais, tarpe 3 ir 8
W. HAMMEL
3310 Wallace St. Chicago.

Phone Burnside 10 *or* 12
LIETUVIŠKA APTIEKA
STEPHEN VILIMOVITZ, R.PH.
...DRUGGIST...
8924 Cottage Grove Av.
Chicago, Ill.

BARGENAS
$200 Phonograph su rekordais ir deimanto adata, parduosiu už $55. Taipgi puikų Player Piano, vėliausios mados. Seklyčios setą valgomojo ir miegamojo kambarių setus, divonus, pareikslus, parduosiu už bile teisingą pasiulijimą. Nepraleiskite šio bargeno. Rezidencija
1922 S. Kedzie Ave., CHICAGO

Ofiso Telefonas Boulevard
DR. M. T. Strikol'is
LIETUVIS
Gydytojas ir Chirurgas
1757 W. 47th St
Ofiso Valandos: 1 ryto iki 3 po piet. 7 iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 8 ryto iki 2 po piet.
Namai 1 07 Oakley Blvd.
Telefonas Seeley 420

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE
Mokina siuvimo, kirpimo, designing dienomis ir vakarais dėl biznio ir namų. Paliudijimai išduodami ir vietos parupinamos dykai. Atsilankykite arba rašykite, o męs pasistengsime suteikti jums patarimą.
SARA PATEK, Principal
6205 S. Halsted St., 1850 Wells St.
2407 W. Madison St., Chicago

EXTRA STORAGE PARDAVIMAS
rakandų ir Victorolų. Už $50 nupirksi didelę Cabinet Victrola su puikia pastata, taipgi $12 vertės rekordų mokėjusių $200. Męs turime keletą $150 tikros skuros seklyčios setų, kaip nauji, bus parduota už geriausią pasiulymą. Atsiunčiama uždyka. Liberty Bondsai bus priimti už mokestį. Atsišaukite tuojaus. Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedėliomis iki 4 valandai.
WESTERN STORAGE
2810 Harrison St. Chicago

Pradėk Naujus Metus su tobulu akių regėjimu, taip, kad nieko nepraleistumei per visus metus, kas tau galėtuti naudinga.
Gerai pritaikinti akiniai prašalins akių ir galvos skaudėjimus, trumparegystė arba toliregystė prašalinama, pasitarkite su manim prieš einant kur kitur. Egzaminacija DYKAI.
JOHN SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 S. Ashland Ave., Chicago
Kampas 18tos Gatvės, 3čios lubos, virš Platt'o aptiekos. Tėmykite į mano paraša
Valandos: nuo 9tos val. ryto iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 9 val. ryto iki 12 val. diena.
NEPATEMYTI GAMTOS

VIETINES ŽINIOS

IŠ BRIGHTON PARKO.

Nepersenai "Lietuvos" Dier buvau parašęs keletą žodžių apie musų kolionijos lietuvių darbavimąsi dėl išgavimo laisvės Lietuvai. Taipgi buvau palietęs ir Keistučio pašalpinį kliubą, kuris visai yra nuo tautos reikalų atsitolinęs, nes jame šeimininkauja socijalistai. Matyt, tas mano teisybės aprašymas, nepatiko tulam "Siratai." Kurs iššoko su savo ilgu straipsniu minėto kliubo apgynime. Jis bando man primesti "prasižengimą su teisybe" prirodindamas, buk minėtas kliubas yra tikrai tautiškas. Bet tų prirodymų visur truksta.

Štai ką Sirata sako: "Iš tų Tėvynainio žodžių išrodo, kad kliubas yra vien tik socijalistų valdomas ir viskas. Bet dalykas jame yra visai kitaip, negu rašoma." Kodel Sirata nepasako to dalyko t. y. kas valdo kliubą?--Ar ne socijalistas, vietinės L. S. S. 174 kuopos sekretorius, sėdi ant sosto D. L. K. Keistučio Kliubo ir bosauja jame su savo "progresistais". O minėtą socijalistų kuopą bemaž vieni "progresistai" kliubo nariai sudaro.

Toliaus Sirata klausia, koks pirma buvęs tautiškumas kliubo, ir pats atsako, kad kaip "pirma nebuvę jokio tautiškumo kliube, taip dabar nėra nieko Trockiško ir socialistiško." Atsimink, p. Sirata, ką kalbėjo socialistas kliubo pirmininkas susirinkime, kada atėjo komitetas prašyti ant apvaikščiojimo 3-čios Laisvės Paskolos; kaip jis suko kliubą, kad netur dalyvauti tokiame apvaikščiojime. Toliaus, p. Sirata giriasi su kliubo apšvieta, jo dideliu knygynu, choru, ir dramos skyriumi. Teisybė, knygyną turi; part "džian bambiškų špyčių" ra ir gerų knygų. Choras daugiausia dainoja socialistiškas dainas, kur šaukia prie ginklų ir "į kovą draugus." Tautiškų dainų nedainuoje. Dramos skyrius yra panašus chorui.

Kas link apvaikščiojimo 3-čios Laisvės Paskolos iškaščių, ai Sirata tiesiai prasilenkia su teisybe. Niekas iš kliubo nesiuntė tų $5.00 T. Kvietkui. Sirata klausia: kada buvę nutarimas dalyvauti socialistų mitinge, d. liepos, ir iš kur aš tą žinią ėmęs. Bet kodel jusų "progresistai" dalyvavo tenai, kad ebuvo nutarta? O žinią paėmiau iš tų pačių Kliubo narių asakojimo, kaip jie dalyvavę, oks buvęs puikus programas, rakalbos ir t.t. Kada paklausau, kodel kliubas nedalyvavo visais lietuviais apvaikščiojime, tai man atsakė: "Kaip ęs galime dalyvauti su atžagareiviais klerikalais ir tautininkais?" ir dar išjuokė, kaip atžagareiviai" maršavę su itajoniškomis "flagėmis" ir t.t.

Toliaus p. Sirata nor pateinti savo kliubą, kodel nedalyvę apvaikščiojime 12 d. spa- — Liberty Day. Juos esą kas nekvietęs. Tačiaus menas pasiteisinimas. Apvaikščiojimo rengimo komitetas, amerikonai] užkvietė abeli visus lietuvius, kaip ir kitas utas, — ir tai tik 5 dienoms ieš apvaikščiojimą. Bet lieviai, nežiurint trumpo laiko, sitvarkė ir dalyvavo. O kad vaikščiojimas buvo paprasje darbo dienoje tai nebuvo siems progos dalyvauti. Del tai priežaščių nevisos draujos tedalyvavo, bet iškaščius dengti nei viena neatsisakė, skyrus jusų "tautišką" Keistučio Kliubą. Ant galo p. Sirata giriasi, kad "Gal Keistučio Kliubas daugiau paaukaus (del laisvės Lietuvai) kaip jusų visos draugijos — "tik turėkite kantrybės ir nešmeižkite."

Štai nedėlioje 19 sausio buvo metinis susirinkimas kliubo. Ant metinių susirinkimų, žinoma, yra aptariami svarbiausi reikalai. Taigi, maniau sau bus aptarta ir Lietuvos laisvės reikalas. Laukiu su nekantrybe, kaip Keistučio "tautiškas" kliubas "subytins" visas draugijas su auka Lietuvos laisvei. Bet apsirikau: vietoj "bytinti" kitus su savo auka, pasirodė, kad "progresistai" yra visai priešingi aukoms Lietuvos laisvei. Štai pavizdžiui šiame susirinkime buvo dalinami plakatai, šmeižianti katalikų, tautininku taipgi ir socialistų menševikų fondus, ir agituojama, kad niekas neaukautų į minėtus fondus, o kviesta, kad aukautų į kokį ten bolševikų Agitacijos fondą. Nebuvo nei svarstoma apie aukas, bet matyt "progresiviškieji" bolševikai pradėjo savo kampaniją už bolševikus, tikėdamiesi, kad jie laimės, nes jie valdo kliubą.

Kągi mano p. Sirata, jeigu ir susirinkimuose tarp narių varoma agitacija už bolševikus. Ir dar drįsta jis klausti. "Kokiais motyvais Tėvynainis pamatuoja vadindamas Keistučio Kliubą Trockio kliubu? Kam reikėtų dangstytis tautiškumo rubais, esant ne tik kad socialistais, bet nuogais bolševikais. Mat jie tur irokavimą. Dorų tautiečių prisižvejoti, o paskui už nosies juos vadžioti. Tik klausimas, kaip ilgai Kliubo nariai visa tai pakęs...

MELROSE PARK, ILL.

Musų miestelis gal bus laimingiausis tarp savo kaimynų, nes čia visiems gerai sekasi gyventi. Kitados buvo pas musų kaimynus didelės bedarbės, kitur labai dejuota, o čia, nors jau buvo sunkoka, bet męs perdaug nei nenusigandome nei tuomet. O kaip jau šiais laikais, kuomet darbai kitur gerai eina, tai pas mus nėr jau ką kalbėti, dirbame ir pinigų gana turime.

Męs ir nuo apšvietos neatsiliekame, sekame politiką taipgi Tik, kuomet musų viengenčiai iš kitų kolionijų pradeda labai toje politikoje smarkauti, tuomet męs tokių painių nepaisome, už tokius dalykus savo mieste artimo nieko imų nepraktikuojame. Pas mus yra žmonių, kurie žydelio Trockio sapnus iš atminties mokinasi. Kiti Dievą Perkuną laiko, kiti vėl ką nors garbina, bile tik Rymo antspaudą turėtų. Męs musų miesto piliečiai, naudojamės pilna dvasios liuosybe, apšvietos link visi linkstame, kaip tik męs išmanome. Męs einame, čia turiu priminti, pagal šios dienos madą. nes norime skaityti Chicagoje leidžiamus dienraščius, savaitiniai musų neužganėdina. Kitados, kaip žinau, ėjo savaitinis laikraštis "Lietuva;" nugi nežinau, ar kas nors Melrose Parke jį skaitė, o kaip pradėjo eiti dienraštis "Lietuva," tai žiurėk, rodos, kiekvienoje stuboje jį randi.

Tai dar mums truksta Tėvynės Mylėtojų Draugijos kuopos; toji draugija apšvietą neša, o męs esame jos mylėtojai, tai tokia draugija mums tik ir pritinka. Veikėjai! Pareiga Jus kiečia prie garbingo darbo.

M. D.

DOMAI LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ.

"Lietuvos" Dienraščio redakcija apsiima garsinti visus lietuvių organizacijų ir draugijų pranešimus uždyką. Toki pranešimai privalo buti organizacijų valdybos, arba komisijos priduoti jr ne vėliaus kaip dvi dieni iškalno.

Su slapvardžiais pranešimų netalpinsime.

"Lietuvos" Dien. Redakcija.

Lietuvių Moterių Apšvietos Draugija turės virimo lekcijas kiekvieną ketvergą Mark Square svetainėje.

Butų egistina, kad atsilankytų kaip narės, taip ir kitos kuoskaitlingiausia.

Kviečia Komitetas.

PLĖŠIKAS SU MEDINE KOJA.

Teisėjas Caverly užvakar pašaukė atsakomybėn Chicagos raišą plėšiką, su medine koja, David Jaminson'ą. Plėšikas yra po $30,000. kaucijos. Jis turi atsakyti prieš tris apkaltinimus. Teisme Jaminson prsipažino esąs išradėju sekančio naujo budo plėšimo: jis budavo pasisamdo "taxi cab" t. y. automobilį, įsėda kartu su šoferu, o paskui ant jo užpuldavo ir apiplėšdavo.

Walter Bromber sakė, kad jis gruodžio 22-rą panašiu budu nustojęs $4.50, o John Dwyer pasiskundė, kad sausio 29-tą dieną iš jo plėšikas atėmęs $2.80.

Bet su trečiu vežiku plėšikui nepasisekė. Panašiu budu jis įsikraustė į Bernardo Friedmano automobilį, bet vežėjas, patėmijęs nepaprastas savo pasažieriaus ypatybes, privažiavęs prie policisto, sustojo. Tuomi ir užsibaigė naujo "išradėjo" kelionė.

Užpulti vyrai visi yra šoferai "Yellow Cab Co.".

Jaminson teismui pasisakė, kad kartais jį užpuola "didis nerviškumas". Jis plėšdaves pinigus, kad turėti su kuom gyditis nuo nervų ligos. Išgijęs jis manąs buti teisingu žmogumi.

364 SALIUNŲ 'LAISNIAI' Į DIENĄ.

Užvakar į vieną dieną buvo 364 saliunų laisniai išduoti. Išviso dabar yra išduotų 3932 "laisnių" neilgesniam kaip 3-jų mėnesių laikui.

Praeitame laikotarpyje buvo išduota 5442 "laisnių". Kolektorius Lohman atspėjo, kad šiame perijode "laisnių" ėmimas susimažins.

LIETUVIŲ MOTERIŲ DOMAI.

Lietuvių Moterių Apšvietos Draugija turės repeticiją veikalo: "Pavogtas Kudikis" pėtnyčioje, 7 dieną vasario, 7 val. 30 m. vakare, M. Meldažio svetainėje.

Visos lošėjos malonėsite pributi paskirtu laiku.

Kviečia rengėjos.

* *

SUDRASKO RAUDONĄ VELIAVĄ.

William Bross Lloyd užvakar, sugrįžus į Chicagą "Blackhawk'ų" divizijai, vel skrajojo po vidurmiestį prie automobiliaus prisisegęs raudoną veliavą ir sekantį parašą:

"Carai, karaliai, keizeriai, aristokratai ir plutokratai visi nekenčia šios vėliavos."

Kada policijantas prie Washington ir LaSalle gatvių sulaikė pravažiojančius automobilius praleidimui gatvekarių, gerai apsirėdęs žmogus pribėgo prie Lloydo automobiliaus ir sušuko:

— ką tu čia darai su ta vėliava?

— Perskaityk parašą ir pamatysi ką darau, — atsakė Lloyd.

Žmogus nuplėšė veliavą nuo automobiliaus.

Kada policijantas sušvilpė ir paleido sustabdytus automobilius kitas vyras pribėgo ir nuplėšė parašą nuo automobiliaus.

ALKANAS "DANIETIS" GĄZDINA GYVENTOJUS.

Alkanas šuva taip vadinamos šeimynos "Didžiųjų Daniečių" vaikiojasi po Morgan Park ir gąsdina gyventojus. Mrs. Coleman, gyvenanti prie 10018 S. Leavitt gatvės, kreipėsi prie vietinės policijos ir prie taip vadinamos "žmogiškumo" draugijos, kad kas nors pasirupintų apie nelaimingą "Danietį", bet tas buvo veltui. Jis jau trįs savaitės kaip valkiojasi alkanas po gatves gasdindamas preivius.

Dabar Mrs Coleman siulo dovana tai ypatai kuri prašalins nelaimingą šunį. Gali jį užmušti, arba sau pasiėmę laikyti.

DIDELIS SUSIRINKIMAS.

Šiądien kiekvienas iš mųs yra priverstas prie veikmės—rimtos veikmės! Ir kuoaiškiaus nuodienos klausimas pastatytas, tuo lengviaus yra išrišamas.

Tamista ėsi kviečiamas ateiti į susirinkimą Liaudies Universteto, kuris atsibus Birutės svetainėje, 3249 So. Morgan St., Pėtnyčioje, Vasario 7-ta d., 1919, 8 val. vakare.

Dr. A. L. Graičunas.

MIRTINGUMAS CHICAGOJE.

Sulyg sveikatos komisijonieriaus pranešimo, užvakar pasirodė 78 nauji susirgimai influenza ir 42 pneumonija.

Per tą laiką mirė 19 nuo influenzos ir 9 nuo pneumonijos.

SUSIRINKIMAS.

Draugystės Susivienijimo Brolių Lietuvių mėnesinis susirinimas atsibus subatoj, avsario 8 d. 1919 m., A. Valinčiaus svet., 1732 S. Union Ave., Chicago. Nariai draugystės, teiksitės skaitlingai atsilankyti ant šio susirinkimo.

Taipogi yra kviečiami atsakanti vyrai į draugystę įstoti už numažintą mokestį. Pašipos ligoje mokama sąvaitėje $7.00.

M. Kliočtoraitis, Rašt.
1557 Girard St., City

PENKIASDEŠIMTS PLĖŠIKŲ ANT PARODOS.

Vakar dedektyvų biure buvo taip vadinama "grand exhibition" t.y. didelė paroda.

Dirbdami su pagelba policijos, dedektyvai iš vyriausio dedektyvo Mr. Mooney ofiso užvakar sugaudė apie penkiasdešimtį plėšikų ir visokių banditų, kurie paskutiniu laiku dalyvavo visokiuose užpuolimuose.

Žmonės, kuriuos jie apiplėšė, buvo pakviesti prisižiurėti į parodą, ar nepažįs kartais užpuolikus.

$20,000,000 Į METUS. PATAISYMUI MIESTO.

Peržiurėjus mokslo departamento įplaukų knygas užvakar, pasirodė, kad mokslo taryba šiems metams turi išleidimui pagerinimams ir pastatymams naujų mokykloms namų apie $3,900,000.

Pagerinimams kelių sulyg užvakarykščių apskaitliavimų esą apie $1,500,000 ir dar busią pridėta $400,000.

Gelžkeliai prižadėjo išleisti konstrukcijai daugiau negu $10,000,000 ir sanitariškas distriktas $4,500,000.

Taigi suma Chicagos pataisymams, jau dabar siekia virš $20,000.000.

SVARSTYS KAPITALO IR DARBO GINČUS.

Sulyg gubernatoriaus Lowden'o paduoto pliano išrišimui kapitalo ir darbo ginčų, Chicagoje ateinančioje subatoje "Illinois Industrial Commissions" kambariuose bus susirinkimas, kuriame bus diskusuojama viršminėtas klausimas.

Šį susirinkimą pats gubernatorius vakar pagarsino.

SENAS RECEPTAS.

Nevisi žmonės vienodi. Vienus gamta apdovanoja sveikata ir jie gali išlaikyti papročius kurie yra kenksmingi kitiems. Bet šitokie išėmimai parodo taisykles, ir dėl paties žmogaus labo yra visuomet geriaus gyventi blaiviai ir prisilaikyti seno recepto: Užlaikyk vidurius švarai! Viduriai yra svarbiausis stovis žmogaus sveikatos, kaip tik jie pradeda normališkai veikti, visi nesveikatingumai prasišalina. Sekantį laišką verta perskaityti: "Shiner, Texas, Dec. 31, 1918. Per pastarus keturis metus mano pati sirgo. Ji bandė visokias gyduoles, be pasekmės, kol tik nepradėjo imti Trinerio American Elixir of Bitter Wine (Amerikos Kartusis Vynas). Šiandien ji yra geriausioje sveikatoje ir Trinerio American Elixir of Bitter Wine yra mylimiausios gyduolės musų namuose, Frank Dornak." Imk šias gyduoles dėl pataisymo savo sveikatos, visose aptiekose. $1.00. Taip pat paimk Trinerio Linimentą, nes gal ryto jis prisiduos. Nėra kitų tokių gyduolių nuo reumatizmo, galvos skaudėjimo, diegimo strėnų, sutinimo ir slogų išpūtimo ir t. t. Aptiekose po 35c ir 65c, per krasą 45c. ir 75c. Joseph Triner Company, 1333-1343 So Ashland Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau svogerio, Antano ir sesers, Rozalijos Šimkų. Taipgi pajieškau brolių Izidorių ir Antaną Janušų. Jie visi paeina iš Lietuvos. Kauno red., Raseinių apskr., Eržvilkio par., kaimo Čepačių. Jau Izidorius Janušis 9 mtai kaip gyvena Chicagoje. Meldžiu atsišaukti:

Veronika Jakubauskienė
877 Cambridge Street
E. Cambridge, Mass.

Pajieškau savo brolio Jono Miliaus, 2 metai atgal gyveno ant So. Western ave., Chicago, Ill., o dabar nežinau kur jis gyvena, prašau jo ar kas kitas jį pažįsta ir žino kur jis dabar randasi, duoti man žinią už ką busiu labai dėkinga. Adresas:

Ona Mažonienė
2553 W. 45th Street
Chicago, Ill.

Pajieškau pavienės ar vedusios moters, kad galėtų mane su 3 vaikais apžiurėti. 1—5 m. 2—7 m., 3—13 m. Iš priežasties mano moters mirties. Aš duodu stubą, anglis ir šviesą. Adresas: 3952 S. Rockwell St. Chicaog, Ill.

Reikalaujame moterų del sortavimo poperio. Atsišaukite. I. Sandrovitz, 1451 So. Peoria St., Chicago, Ill.

Reikalingas patyręs bučeris, atsišaukite tuojaus pas:

A. Leksą Sucillą
8706 Houston Ave.
So. Chicago, Ill.

Reikalingas: Dvidešimts penkių metų vyras, kuris moka lenkiškai, čekiškai ir lietuviškai kalbėti. Liuosu laiku gali uždirbti gerus pinigus. Turi buti inteligentas. Atsišaukite vakarais, tarp 7 ir 8:30 į **Poszkas Aptieką,** 3101 S. Morgan St., klauskite **Mr. Briggs.**

JOSEPH A. AMBROSIUS
LIETUVIS ADVOKATAS
Veda visokias bylas visuose teismuose
Ofisai:
69 W. WASHINGTON STREET
Rooms 1008 1009, Tel. Canal 2759
3214 S. HALSTED ST.
Tel. Yards 7271 Chicago, Ill.

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisių, Suv. Valst. istorijos, abejnos istorijos, geografijos politikinės ekonomijos, pilietystės dailiarašystės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. J. Karalius
UŽSISENĖJUSIOS LIGOS
Utarninkais
Ketvergais,
Subatomis ir
Nedėliomis
Valandos: 9 iki 12 ir 4 iki 9 vakarais.
3303 SO. MORGAN STREET

KENOSHA LIETUVIŲ

Gen. Agentas: P. Beišis, 182 N. Howland Ave. Šiose vietose galima gauti kas vakaras "Lietuvą":
S. Džiaugis, 462 Jenne St.,
J. Gotautas, 253 Milwaukee
J. Poteliunas, 353 N. Cihcago
A. Pelis, 552 Grand Ave..
St. Jocius, 900 Jenne St

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "LIETUVA"

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ

Naujas Ofensyvas

Europoje kalbama apie Pabaltijos mažųjų tautų federaciją. Lietuva liko savistovė valstija.

Lietuvai liekant savistove valstija reikalinga tuojaus šalies atstatymui dideli pinigai.

Reikia atstatyti:

a) **Lietuvos ukininkystę.**
b) **Lietuvos pramonę.**
c) **Lietuvos pirklybą.**
d) **Tuojaus bus reikalinga finansuoti Lietuvos Valdžią.**

Kas skolins Lietuvai pinigus — tas bus Lietuvos šėrininkas.

Lietuviai, męs bukime savo šalies šėrininkais.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVE RUPINASI DEL LIETUVOS ATSTATYMO TUOJ SURINKTI $1000,000.

PIRKITE LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVES ŠERUS!!

Kreipkitės prie musų agentų arba tiesiog į L. A. Bendrovės raštinę ir klauskite paaiškinimų

Lietuvos Atstatymo Bendrove
(Lithuania Developement Corporation)
320 FIFTH AVE., NEW YORK CITY.